Po dolgem prizadevanju in mnogih zapletih je pred vami, dragi bralci, GLAS v novi podobi. Dobil je sodoben format, postavljen je na modernih fotostavnih aparatih in tiskan v kvalitetni offset tehniki. Za poskušnjo smo eno številko GLASA že tiskali po novem, in sicer v decembru lani, sedaj pa začenjamo z rednim izhajanjem v novi obliki. GLAS s tem stopa v novo obdobje. Nova oblika omogoča večjo preglednost in večjo sistematičnost pri urejanju posameznih rubrik in strani, predvsem pa boljši in enakomernejši tisk, kar velja še posebej za fotografije in drugo slikovno gradivo. Z novo tehniko so se odprle možnosti za večbarvni tisk in nasploh za pestrejše oblikovne prijeme. To bo posebno prišlo do izraza pri oblikovanju gradiva s področja ekonomske propagande, kar so delovne organizacije, ki se za reklamo svojih izdelkov in storitev poslužujejo GLASA, že dolgo in nestrpno pričakovale. Ekonomska propaganda bo v novem GLASU kvalitetnejša in učinkovitejša, kot je bila doslej, hkrati pa bo zaradi večjih prostorskih možnosti diskretnejša.

Ob novi, lepši podobi GLASA, pa ostane še naprej naša osnovna skrb dobra in aktualna vsebina časopisa. Trudili se bomo, da bo vsebina šla v korak z obliko, da bosta druga drugo spodbujali.

Vendar vsak začetek je težak in tak je tudi ta. Manjka nam izkušenj, manjka nam še tehničnega kadra, ki bi dane tehnične možnosti mogel in znal v celoti izkoristiti. Zato GLAS tak, kakršnega imate danes pred seboj, pomeni šele začetek in vas prosimo, da mu boste nekaj časa prizanesljivi sodniki in mu boste spregledali njegove otroške bolezni. Naša skrb bo posvečena temu, da jih čimprej odpravimo. Hvaležni pa vam bomo tudi za vaša mnenja, predloge in pobude za oblikovanje njegove končne podobe. Čas izhajanja GLASA ostane tak kot doslej, to je, GLAS bo izhajal še naprej ob sredah in sobotah. Upajmo le, da nas tehnika ne bo izdala in ne bo prišlo do zastojev. Ob sredah bo GLAS tiskan praviloma na 12 straneh, ob sobotah pa na 16 straneh. Tudi cena in naročnina za novi GLAS bosta ostali, dokler bo le mogoče nespremenjeni, to je 70 par za en izvod oziroma 60 din letna naročnina.

gl. urednik A. Miklavčič

Leto XXVI. Številka 28

GLAS

Kranj -- sreda, 11. 4. 1973
Cena 70 par

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič – Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič – Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ko smo se že navadili na toplo spomladansko vreme, je muhasti april nenadoma »zamahnil« z glavo. Zaradi sneženja in dežja, ki je bilo najmočnejše včeraj zjutraj in dopoldne, so reke in potoki na Gorenjskem močno narasli, nekateri od njih pa prestopili bregove in se zalili po bližnjih travnikih in poljih. Tržiška Bistrica že dolgo ni tako narasla kot včeraj. Pri bivšem Drinovčevem mlinu in žagi na Bistrici se je razlila po travniku in vrtu, od koder je naš posnetek. Enakih prizorov je bilo včeraj ob strugi Bistrice na pretek. (jk) -- Foto: F. Perdan

April mahnil z glavo

36 tisoč obiskovalcev

V nedeljo zvečer so v Savskem logu v Kranju zaprli XII. mednarodni spomladanski kmetijski sejem. V devetih dneh si ga je ogledalo 36 tisoč obiskovalcev, 91 razstavljavcev pa je zabeležilo 10 milijonov novih dinarjev prometa. Največje popraševanje je bilo po različnih kmetijskih strojih, ki jih je bilo nekaj moč dobiti tudi za dinarje. Še posebno dobro je bila na sejmu vsako popoldne obiskana modna revija. Sicer pa si je letošnji spomladanski sejem ogledalo manj obiskovalcev kot lani, razstavljavci blaga za široko potrošnjo pa so zabeležili nekaj manjši promet kot na prejšnjih tovrstnih sejmih. Organizatorji ocenjujejo, da je na nekaj manjši obisk in promet vplival predvsem neustrezen čas za ta sejem.

Naslednji sejem bo v Savskem logu v Kranju od 25. do 30. maja. Takrat bodo pripravili I. sejem sredstev za obrambo in zaščito. To bo propagandno komercialni sejem in prvi te vrste v državi. Od 10. do 20. avgusta pa bo na programu spet mednarodni gorenjski sejem za široko potrošnjo. Ta sejem bo že 23. po vrsti.

A. Ž.

Začeli so obnavljati cesto Škofja Loka- Jeprca

Konec prejšnjega tedna so začeli, prav kot je bilo predvideno, z rekonstrukcijo prve etape ceste Škofja Loka--Jeprca, glavne žile dovodnice loškega gospodarstva. Izvajalec del je Cestno podjetje Kranj, propust oziroma most čez Traški graben pa bo gradil SGP Tehnik Škofja Loka.

Po predračunih naj bi začetna faza obnove, ki zajema traso med Gorenjsko predilnico in klancem pod Godešičem, stala skupno 2 milijona 900 tisoč din. 2,1 milijona prispeva skupščina občine, 800 tisoč din pa Cestni sklad SRS. Kot smo zvedeli, nameravajo že zdavnaj preozki 5-metrski asfaltni trak raztegniti na 7 metrov ter mu ob levem in desnem robu dodati še 1 meter širok rob (bankine). Rekonstrukcijo bodo zaključili do 30. julija letos. Druge etape, odseka Godešič -- prehod čez železniško progo v Retečah, se mislijo lotiti jeseni, tretje sredi prihodnjega leta in četrte spomladi 1975. S tem naj bi propustnost ceste povečali najmanj za dvakrat, hkrati pa bo močno narastel tudi najvišji dovoljeni osni pritisk vozil, kar je za domače tovarne življenjskega pomena. Orjaški kontejnerji so namreč na loških ulicah vedno bolj pogost pojav.

I. G.

Krvavška žičnica odslužila

V nedeljo je zadnjikrat obratovala žičnica na Krvavec. Od ponedeljka naprej bodo vsi delavci, zaposleni na žičnici začeli s pripravljalnimi deli za novo, ki naj bi bila zgrajena do 29. novembra letos. Še ta mesec pa bodo na sedanji žičnici zamenjali nosilno vrv in tako poskrbeli za varen prevoz delavcev in materiala.

Rudenskih kmetov bitka za novo pravdo

6. STRAN

RECEPT S TV ZASLONA

8. STRAN

jubilejna mešanica BRAVO

ŠPECERIJA BLED

Rentgenske oči pregledujejo prtljago

Radovljica, 10. aprila -- Sekretar sekretariata CK ZKS Franc Šetinc je zjutraj prišel v radovljiško občino. Najprej je s predstavniki skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij obiskal tovarno Plamen v Kropi, kjer si je ogledal nekatere proizvodne obrate in se pogovarjal s političnim aktivom kolektiva. Zatem se je v Radovljici pogovarjal s političnim aktivom občine o izvajanju pisma predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ. Popoldne pa se je sekretar Franc Šetinc v Kropi srečal s 55 letos sprejetimi člani ZK v občini (A. Ž.) -- Foto: F. Perdan

V ponedeljek popoldne je bila v Kranju volilna in programska konferenca občinske organizacije Zveze mladine, na kateri so izvolili novo vodstvo kranjske mladine in sprejeli akcijski program, v katerem imajo pomembno mesto priprave na novembrski 9. kongres slovenske mladine, uresničevanje ustavnih dopolnil ter priprave na volitve. (jk) -- Foto: F. Perdan

Spremembe v vodstvu

Konec minulega tedna sta se sestala predsedstvo in izvršni odbor RK SZDL. Sklenila sta, da bo šesta seja RK SZDL 26. aprila. Popoldne pa bo v počastitev obletnice ustanovitve OF še slavnostna seja konference, na kateri bodo podelili 20 priznanj OF. Na seji so tudi sklenili, da bodo predlagali Zorana Poliča za podpredsednika, Milana Kučana pa za sekretarja. Božo Kovač in Viktor Avbelj sta odšla na nove dolžnosti.

Dražja kava

Z odlokom ZIS se je podražila surova brazilska kava minas za 12,55 dinarja pri kilogramu, brazilska santos kava, kolumbijska medelin excelso, mehiška tula, venezuelska tahira in kostariška arabica pa za 12,10 dinarja pri kilogramu.

London okuženo področje

Namestnik republiškega sekretarja za zdravstvo in socialno varstvo je konec minulega tedna sporočil, da je London proglašen za področje okuženo s črnimi kozami. Naši državljani, ki bodo potovali v London, bodo morali biti cepljeni proti kozam in imeti o tem veljavno mednarodno potrdilo. Enako potrdilo o cepljenju bodo morali imeti tisti, ki bodo iz Londona prišli v Jugoslavijo.

Marinc na Dolenjskem

Predsednik republiškega izvršnega sveta Andrej Marinc je bil na obisku v novomeški občini. Obiskal je dve delovni organizaciji in se na Otočcu pogovarjal s predstavniki občinskih vodstev, družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in skupnosti.

Štafeta krenila

S črnogorskega mesta Kolašin je 7. aprila krenila na pot letošnja štafeta mladosti s pozdravi in čestitkami predsedniku Titu za 81. rojstni dan. Mesto Kolašin je bilo med NOB kar 23-krat osvobojeno. Štafetno palico je izdelal črnogorski slikar Aleksandar Prijić.

Potrčeve nagrade

V Ptuju so začeli proslavljati sedemdesetletnico rojstva revolucionarja in borca za moralno-etične odnose dr. Jožeta Potrča. Po otvoritvi razstave o Potrčevem delu je bila slovesnost v njegovi rojstni vasi Vintarovci, kjer je ob odkritju spominske plošče govoril sekretar sekretariata CK ZKS Franc Šetinc. V Ptuju so sprejeli odlok o ustanovitvi Potrčeve nagrade. Podeljevali jo bodo vsako leto.

Konec maja paradižnik

Pridelovalci zgodnjega paradižnika v Djevdjeliji so letos vpeljali nov način predelovanja v gredah prekritih s plastičnimi folijami. Pravijo, da bo prvi paradižnik na trgu že 25. maja.

Posojilo našemu turizmu

V ponedeljek so predstavniki Jugobanke podpisali v Tokiu pogodbo o posojilu 30 milijonov dinarjev, ki jih bodo porabili za financiranje turističnega gospodarstva Jugoslavije. To je zasebna udeležba kapitala in je prvo posojilo takšne vrste, ki ga je v tujini sklenila katera od naših poslovnih bank.

V. zbor gorenjskih aktivistov junija v Tržiču

Preddvor, 10. aprila. Tu je bil danes dopoldne posvet predstavnikov občinskih konferenc SZDL gorenjskih občin, ki se ga je med drugimi udeležila tudi članica sveta federacije in predsednica komisije CK ZKS za proučevanje zgodovine Zveze komunistov Lidija Šentjurc. Na posvetu so obravnavali najprej priprave na V. zbor gorenjskih aktivistov, ki bo predvidoma 3. junija v Podljubelju pri Tržiču. Zbor naj bi bil posvečen posebej pomembnim dogodkom v političnem življenju Slovenije pred 30 leti, ko se je zlasti po kapitulaciji Italije že povsem jasno začela oblikovati državnost Slovenije. V tej zvezi so govorili tudi o iniciativi republiških organov ZK, SZDL in ZZB o čvrstejših organizacijskih oblikah povezave aktivistov OF v okviru medvojnih okrožij in pokrajin.

Nato so na posvetu obravnavali opredelitev statusa glasila SZDL Glas v zvezi z uresničevanjem ustavnih dopolnil v ČP Gorenjski tisk in določil novega zakona o javnem obveščanju. Sklenili so, da bodo predlog, da so občinske konference SZDL Gorenjske ustanoviteljice TOZD Glas v okviru ČP Gorenjski tisk, dali v razpravo na prihodnjih sejah konferenc, nakar bodo sprejeli ustrezne akte in izpeljali postopke, ki jih določa novi zakon o javnem obveščanju.

V drugem delu posvetovanja so predstavniki konferenc SZDL gorenjskih občin obravnavali delo regionalnega kluba poslancev, priprave na ustanovitev medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko ter organizacijo razprav o zadnjem osnutku sprememb ustave. Ob zaključku redakcije je posvetovanje še trajalo. T.M.

Izplačevanje pokojnin zaposlenim upokojencem

Od 1. aprila dalje velja družbeni dogovor o zmanjševanju pokojnine zaposlenim upokojencem. Po določbah zakona in družbenega dogovora se zmanjšuje pokojnina vsem tistim zaposlenim starostnim upokojencem, ki so prejemali pokojnino v polnem znesku, ker so dopolnili polno pokojninsko dobo (moški 40 let, ženske 35 let) in borci NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943, če njihova pokojnina in osebni dohodek, ki ga prejemajo iz delovnega razmerja, opravljanja samostojne dejavnosti ali pogodbe o delu presega dvakratno poprečje osebnih dohodkov v republiki, to je 3870 dinarjev na mesec. Ne glede na višino skupnega dohodka se pokojnina ne sme zmanjšati za ,več kot 50 odstotkov.

Pokojnina se ne izplačuje družinskim in invalidskim upokojencem ne glede na pokojninsko dobo in starostnim upokojencem z nepolno pokojninsko dobo, če delajo polovico ali več kot polovico rednega delovnega časa ali opravljajo samostojno dejavnost, na podlagi katere so zavarovani. Če delajo ti upokojenci manj kot polovico rednega delovnega časa ali imajo sklenjeno pogodbo o delu, se jim izplačuje pokojnina v nezmanjšanem znesku do zneska 3870 dinarjev, naprej pa se jim znižuje po tistem obrazcu kot upokojencem s polno pokojninsko dobo.

Vsi upokojenci, ki imajo poleg pokojnine še dohodke iz delovnega razmerja ali ki opravljajo samostojno dejavnost ali ki imajo dohodke na podlagi pogodbe o delu, morajo to prijaviti pristojni podružnici skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja najkasneje do 31. maja na posebnem obrazcu, ki bo na razpolago pri podružnicah.

Praznovanje OF in Prvega maja

Osrednja prireditev v kranjski občini v počastitev obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte in praznika dela -- 1. maja bo v sredo, 25. aprila, ob 18. uri v dvorani kina Center. Datum in program prireditve je na petkovi seji potrdil tudi izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Na akademiji v kinu Center bosta v programu, ki ga je predlagala občinska komisija za prireditve in proslave, nastopila Akademski pevski zbor Tone Tomšič in folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane. Predstavila bosta program, s katerim sta pred nedavnim nastopala v Kanadi in ZDA. Na akademiji bodo, ob tej priliki podelili tudi občinska priznanja OF in odlikovanja predsednika republike.

Izvršni odbor je tudi sklenil, da bodo različne prireditve in proslave v dneh pred prazniki po vseh šolah in drugje na terenu ter v delovnih organizacijah in ustanovah. Po hribih pa bodo zakurili kresove. Posebej pa bodo opozorili trgovske in druge lokale ter posameznike, da okrasijo izložbe, izobesijo zastave in očistijo mesto ter okolico.

Med večje prireditve v tistih dneh bo sodilo tudi odkritje spominske plošče na Rutarjevi hiši v Stražišču. Po zbranih podatkih je bil namreč v tej hiši ustanovljen prvi odbor Osvobodilne fronte v Kranju. Ob odkritju plošče bodo nastopili godba na pihala, pevski zbor DPD Svoboda Stražišče in učenci osnovne šole Lucijan Seljak. Ploščo bodo odkrili 26. aprila. A.Ž.

Mladi v mesecu mladosti

Na zadnji seji predsedstva občinske konference ZM Jesenice so se menili tudi o letošnjem praznovanju meseca mladosti. Tako kot vsa leta doslej bodo mladi organizirali več športnih tekmovanj, proslav in koncertov, kviz tekmovanje, pohode mladih do spominskih obeležij. Osrednja proslava pa bo s kulturnim programom v amaterskem gledališču Tone Čufar, kjer bodo sprejeli štafeto.

Na zadnji seji predsedstva so se menili tudi o zbiranju prispevkov za gradnjo doma v Kumrovcu in sklenili, da bodo za šolsko mladino organizirali več delovnih akcij, tako zaslužen denar pa namenili za gradnjo doma. D.S.

Druga faza ustavnih sprememb

Izvršni odbor občinske konference socialistične zveze v Kranju je v petek popoldne na seji sklenil, da bo 23. aprila popoldne v Kranju 7. seja občinske konference SZDL. Člani konference bodo razpravljali o drugi fazi ustavnih sprememb in ocenili potek volilnih konferenc v krajevnih organizacijah socialistične zveze v občini. Posebna žirija bo konferenci predložila v potrditev tudi predlog letošnjih dobitnikov občinskih priznanj Osvobodilne fronte. Na seji izvršnega odbora je bilo tudi pojasnjeno, da je žirija za podeljevanje priznanj OF dobila 14 predlogov, konferenci pa jih bo predlagala v potrditev 10. Na seji občinske konference socialistične zveze bodo sklepali tudi o ustanovitvi medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko. A.Ž.

Prvi odziv za spomenik v Mostah

Krajevni odbor ZB NOV Žirovnica je pred nedavnim začel z akcijo zbiranja denarja za obnovo spomenika talcev v Mostah, ki je dotrajan in nujno potreben popravila. Najprej so na žirovniškem področju začeli zbirati denar med prebivalci teh vasi in zbrali 10.400 dinarjev. Prispevalo je tudi že več delovnih organizacij: Iskra Kranj 2 tisoč dinarjev, Gradis Jesenice 5 tisoč dinarjev, Kovinska oprema Mojstrana 2 tisoč dinarjev, Universal Jesenice in LIP Bled po tisoč dinarjev, Stanovanjsko podjetje Jesenice in Veriga Lesce pa po 500 dinarjev.

Zelo velik je odziv predvsem v vaseh žirovniškega območja, kjer so prispevali skoraj vsi prebivalci, nekateri tudi do 100 dinarjev. Pričakujejo, da se bodo vaščani še odzvali in tudi delovne organizacije vse Gorenjske. D. S.

jesenice

V ponedeljek je bila seja aktiva komunistov-direktorjev in predsednikov delavskih svetov, na kateri so govorili o uresničevanju ustavnih dopolnil, govoril pa je tudi Zvone Dragan.

V torek se je sestal politični aktiv in razpravljal o pismu tovariša Tita in o sklepih CK ZKS.

V torek se je sestal koordinacijski odbor za SLO pri občinski konferenci SZDL in razpravljal o programu SLO in o nekaterih akcijah.

Za danes je sklican izvršni odbor občinske konference SZDL, na katerem bodo govorili o letošnjih priznanjih OF in o nekaterih drugih vprašanjih.

kranj

Kranj, 10. aprila -- Za danes popoldne je bila sklicana tretju seja žirije za podelitev letošnjih občinskih priznanj OF. Na današnji seji naj bi dokončno določili kandidate za letošnja občinska priznanja OF.

Za danes popoldne (sreda) je sklican prvi zbor delegatov krajevnih skupnosti kranjske občine. Na zboru bodo razpravljali in sklepali o kriterijih za razdelitev sredstev iz občinskega proračuna za letos za redno dejavnost krajevnih skupnosti in o razdelitvi sredstev za posamezne krajevne skupnosti. Razen tega pa je na dnevnem redu še sprejem kriterijev za dodeljevanje posebnih sredstev krajevnim skupnostim iz proračuna in razpis natečaja za vložitev zahtevkov za omenjena sredstva. Na zboru bodo razdelili tudi pismene pohvale zveznega odbora Družina in gospodinjstvo za krajevne skupnosti v občini in podelili malo plaketo JLA krajevni skupnosti Predoslje za prizadevanja na področju SLO.

Pri občinskem sindikalnem svetu je bila včeraj popoldne seja športne komisije. Razpravljali so o prijavah za letne športne igre občinskega sindikalnega sveta in o izdelavi trim steze v Kranju. A. Ž.

V ponedeljek popoldne je bila v Kranju zaključna gorenjska razprava o tezah republiške konference SZDL o nekaterih aktualnih problemih telesne kulture v Sloveniji. Sestanka se je udeležil tudi direktor Visoke šole za telesno kulturo iz Ljubljane in član sekcije za ustanovitev telesnokulturne skupnosti Slovenije Krešo Petrovič. Na ponedeljkovem posvetovanju so kritično ocenili predložene teze republiške konference SZDL o telesni kulturi in dali nekatere pripombe, ki jih bo skušal upoštevati izvršni odbor republiške konference SZDL pri izdelavi stališč o slovenski telesni kulturi. Na kranjskem posvetovanju so prav tako ugotovili, da se telesna kultura na Gorenjskem izredno hitro razvija in da ji materialne in kadrovske možnosti niso vedno kos. Temu vprašanju bo treba v prihodnje nameniti največ pozornosti. -jk

radovljica

V petek dopoldne je bil v Radovljici regionalni posvet o osnutku zakona o osebnem delu z zasebnimi delovnimi sredstvi v gospodarskih dejavnostih. V imenu gorenjskih občinskih konferenc socialistične zveze je posvet vodil predsednik občinske konference SZDL Radovljica Janez Varl, o osnutku zakona pa je govoril in odgovarjal na vprašanja pjedsednik sekcije za vprašanja osebnega dela pri republiški konferenci socialistične zveze Zoran Polič. Posveta so se udeležili predstavniki občinskih konferenc SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij ter obrtniki z Gorenjske, vključno iz kamniške in domžalske občine. Le iz škofjeloške občine ni bilo nobenega predstavnika. A. Ž.

tržič

Danes se bo sestala v Tržiču komisija za idejna vprašanja pri komiteju občinske konference ZKS. Sprejeti namerava delovni program komisije, ki temelji na programih posebnih delovnih skupin, in sicer skupine za probleme kulture, skupine za tisk in obveščanje, skupine za idejno-politična vprašanja in skupine za vzgojo in izobraževanje. Programe omenjenih skupin bo komisija strnila v enoten delovni program za letos.

Jutri bo na občinski konferenci ZKS posvetovanje sekretarjev osnovnih organizacij. Glavna točka dnevnega reda bo sprejem kratkoročnega delovnega programa do septembra. V petek pa bo v Tržiču ustanovni sestanek aktiva komunistov-neposrednih proizvajalcev. Pobudo zanj je dala občinska konferenca ZK. Komunisti-neposredni proizvajalci bodo na petkovem sestanku obravnavali stanovanjsko problematiko in vlogo delavske kontrole. Jutri se bo v Tržiču sestalo tudi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. -jk

škofja loka

Jutri, v četrtek, 12. aprila, popoldan bo v Škofji Loki 14. seja članov občinskega komiteja ZK. Dnevni red obsega štiri točke, med katerimi velja zlasti omeniti obravnavanje priprav na 5. sejo občinske konference Zveze komunistov, razpravo in sklepanje o kadrovskih spremembah v vodstvu organizacije ZK, poročilo o delu občinskega komiteja in njegovih organov v razdobju od decembra 1971 do aprila 1973, pretres predloga delegata za 4. konferenco ZKJ ter pregled problemov, rezultatov in ukrepov na področju kmetijstva v komuni, ki ga pripravlja direktor KZ Škofja Loka. (-ig)

V petek, 13. aprila ob 16. uri, bo v sejni dvorani stavbe občinske skupščine 3. redna letna konferenca občinske turistične zveze Škofja Loka. Upravni odbor je poleg svojih članov povabil na zbor tudi po tri delegate iz slehernega TD v komuni. Razen običajnih poročil in pregledov dosedanjega dela naj bi navzoči obravnavali predvsem zelo aktualno problematiko kmečkega turizma in njegovega nadaljnjega razvoja. (-ig)

Razpis Čufarjevih plaket za leto 1973

Na podlagi 3. člena odloka o podeljevanju Čufarjevih plaket (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/69) razpisuje skupščina občine Jesenice podelitev Čufarjevih plaket za leto 1973.

Čufarjeve plakete se podeli kulturno-prosvetnim organizacijam ali posameznikom ter priznanje za aktivno delovanje na kulturno-prosvetnem in umetniškem področju ter za izredni prispevek k rasti in dosežkom kulturno-prosvetne dejavnosti na območju občine Jesenice.

Predloge za podelitev plaket lahko dajo vsi občani, kulturno-prosvetne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi občinski žiriji za izbor nagrajencev do 1. julija 1973.

Svet za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo skupščine občine Jesenice

Razpis Gregorčičevih plaket za leto 1973

Na podlagi 3. člena odloka o podeljevanju Gregorčičevih plaket (Uradni vestnik Gorenjske, št. 20/69) razpisuje skupščina občine Jesenice podelitev Gregorčičevih plaket za leto 1973.

Gregorčičeva plaketa se podeli organizacijam ali posameznikom za:

- aktivnost in uspehe razvijanja množičnosti na področju telesne kulture;
- dosežke na področju telesne vzgoje, strokovnega, organizacijskega in znanstvenega dela;
- dolgoletno uspešno delo na področju telesne kulture;
- tekmovalne dosežke na pomembnejših tekmovanjih;
- uspehe, ki pospešujejo telesno kulturo na področju propagande in publicistike.

Predloge za podelitev plaket lahko dajo vsi občani, telesno-kulturne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi občinski žiriji za izbor nagrajencev do 1. julija 1973.

Svet za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo skupščine občine Jesenice

metalka

Ljubljana, Dalmatinova ul. 2
Razpisna komisija poslovnega odbora proizvodno poslovne enote METALKE – Tovarna Triglav Tržič

razpisuje prosto delovno mesto

1. direktorja

tovarne Triglav Tržič

Pogoji:
visoka ali višja izobrazba in najmanj 5 let komercialne oz. drugemu delovnemu mestu ustrezne prakse ali popolna srednja šola in 10 let komercialne oz. druge delovnemu mestu ustrezne prakse.

Poslovni odbor proizvodno poslovne enote Metalke – Tovarna Triglav Tržič

razglaša prosto delovno mesto

2. računovodje

tovarne Triglav Tržič

Pogoji:
višja izobrazba in 5 let prakse v finančni stroki, zaželeno je znanje nemškega ali angleškega jezika ali popolna srednja šola in 10 let prakse v finančni stroki, zaželeno je znanje nemškega ali angleškega jezika.

Osebni dohodki po pravilniku podjetja.

Cenjene ponudbe izvolite poslati pod 1. razpisni komisiji in pod 2. poslovnemu odboru Metalke, Tovarne Triglav Tržič, Bistrica 132, najkasneje v enem mesecu po objavi tega oglasa.

HOTEL GRAD PODVIN
Podvin, p. Radovljica

zaposli takoj ali po dogovoru

1. kuhinjsko blagajničarko
(za to delovno mesto je potreben smisel za nadzor in kontrolo ter poznavanje dela v gostinski kuhinji).

2. zunanjega delavca – vrtnarja
(zaposlitev je primerna za upokojence)

3. objavljamo prosta učna mesta za poklic natakar in kuhar
(uspešno končana osemletka)

Interesenti naj se zglase v Upravi podjetja. Pismene vloge je treba poslati na gornji naslov -- kadrovski službi.

Splošno gradbeno podjetje
Gorenjc Radovljica

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. vodjo splošnega sektorja
2. vodjo finančnega sektorja

Kandidata morata izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1. : visoka ali višja strokovna izobrazba pravne ali ekonomske smeri z najmanj 3 do 5 let delovne prakse oziroma srednja strokovna izobrazba z najmanj 10 let delovne prakse;
pod 2. : visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 3 do 5 let prakse v gospodarsko-finančnih poslih oziroma srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse v gospodarsko-finančnih poslih.

Poskusno delo je za obe delovni mesti določeno po pravilniku. Prijave z dokazili sprejema 15 dni po objavi kadrovska komisija podjetja.

Boljša povezava borcev in aktivistov Kokrškega odreda

Na nedeljski konferenci Kokrškega odreda v Tržiču so za novega predsednika odbora odreda, ki deluje pri občinskem odboru ZZB NOV Tržič, izbrali Janka Prezlja-Staneta

Kokrški odred, ki je bil ustanovljen leta 1942 in dve leti kasneje obnovljen, je deloval na levem bregu Save na obširnem področju od Jesenic do Kamnika, ki ga je želel okupator obdržati za vsako ceno. Leta 1967 je dobil odred v Tržiču domicilno pravico, pri občinskem odboru Zveze združenj borcev NOV Tržič pa se je kmalu osnoval tudi odbor Kokrškega odreda z nalogo, da v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami, društvi, šolami, ostalimi ustanovami ter borci odreda in drugih enot, ki so med NOB delovale na levem bregu Save, razvija tradicije NOB, organizira proslave, pomembne za odred, zbira dokumente in varuje spominska obeležja ter skrbi za povezavo in srečanja nekdanjih borcev te slavne enote. Pomembna naloga odbora je tudi sodelovanje z današnjo partizansko enoto v okviru teritorialne obrambe, ki nosi odredovo ime in bi v primeru vojne delovala na področju kranjske in tržiške občine.

Odbor odreda je od ustanovitve dalje opravil precejšnje delo. Organiziral ali sodeloval je na več proslavah ali prireditvah, katerih višek je bila lanska proslavitev 30. obletnice ustanovitve odreda, ki je bila 7. avgusta v Tržiču, združena s praznovanjem občinskega praznika.

Borci in aktivisti Kokrškega odreda so na nedeljskem srečanju v Tržiču sprejeli statut Kokrškega odreda, ki jih bo medsebojno še bolj povezal in omogočil, da se bodo še bolj vključevali v koncept splošnega ljudskega odpora in ga bogatili z izkušnjami NOB. Prav tako bodo povabili k sodelovanju tudi borce in aktiviste drugih enot, ki so med vojno delovale na levem bregu Save.

Po novem je najvišji organ Kokrškega odreda konferenca odreda, ki jo sestavljajo preživeli odredovci in aktivisti, pripadniki drugih enot z levega brega Save, predstavniki občinskih organizacij ZZB NOV Jesenic, Kranja, Domžal, Kamnika, Radovljice in Tržiča in konferenc Zveze mladine omenjenih občin, predstavniki tabornikov in planincev iz teh občin, predstavniki sedanjega Kokrškega odreda ter predstavniki gorenjskega šolstva. Izvršilni organ odreda oziroma njegove konference je odbor Kokrškega odreda, ki ima 36 članov in ga bo v prihodnje vodil Janko Prezelj-Stane. Tudi v odboru so predstavniki vseh prej omenjenih organizacij. Predsedstvo odbora pa šteje 11 članov. Odredni odbor ima 6 komisij, in sicer komisijo za razvijanje tradicij odreda, komisijo za propagando, komisijo za zgodovinska vprašanja, komisijo za splošni ljudski odpor, komisijo za skrb za borce in aktiviste levega brega Save in komisijo za gospodarsko finančna vprašanja. Kokrški odred bo imel tudi pododbore pri vseh občinskih organizacijah ZZB, na katerih področju je deloval.

Nova organizacija odreda bo torej omogočila boljšo povezavo in sodelovanje med borci in aktivisti levega brega Save, pogostejša srečanja ter lažje in učinkovitejše prenašanje tradicij NOB in odreda na mlajše rodove. J. Košnjek

Uspela krvodajalska akcija

Občinski odbor rdečega križa v Kranju je več kot zadovoljen s krvodajalsko akcijo, ki se je uspešno končala ta teden. V enajstih dneh se je odvzema krvi na Zavodu za transfuzijo v Ljubljani udeležilo 3370 krvodajalcev iz kranjske občine ali za 7 odstotkov več kot je bilo predvideno. Med mestnimi organizacijami so se po presegu plana posebno odrezale osnovne organizacije rdečega križa Struževo ter Vodovod in Zlato polje, med podeželskimi osnovnimi organizacijami pa Kokra in Podblica. Krvodajalci iz kranjske občine so tako zbrali 860 litrov dragocene tekočine. Še posebej je razveseljivo, da so se krvodajalske akcije udeležili tudi mladi krvodajalci, saj jih je bilo več kot 400. To pomeni, da se je s kranjskih srednjih šol udeležilo odvzema krvi okoli 90 odstotkov vseh učencev starih nad 18 let. Pri tem pa je potrebno omeniti, da je bilo med njimi ob zdravniškem pregledu na Zavodu za transfuzijo največ odklonjenih, kar naj bi med drugim pomenilo, da določen odstotek mladih za svoja leta ni primerno razvit. Tudi odstotek odklonjenih odraslih je bil letos izredno velik, odklonjeno je bilo skupaj 413 prijavljenih krvodajalcev ali 12 odstotkov.

Za kranjsko občino je določen še en datum odvzema krvi na Zavodu, in sicer 5. julija. Takrat bodo povabili krvodajalce predvsem iz osnovnih organizacij rdečega križa, ki med sedanjo krvodajalsko akcijo niso dosegle planiranega števila krvodajalcev.

Ob zaključku letošnje krvodajalske akcije se občinski odbor rdečega križa Kranj zahvaljuje vsem krvodajalcem za darovano kri ter številnim aktivistom rdečega križa, ki so pomagali pri organiziranju te uspešne krvodajalske akcije.

L. M.

Povečana prispevna stopnja še ne zagotavlja dovolj denarja

Čeprav se bo proračun tržiške izobraževalne skupnosti povečal za 12,5 odstotka, skupnost ne bo mogla kriti vseh potreb s področja vzgoje in izobraževanja

Tržiška občinska skupščina je na zadnji seji sprejela spremenjen odlok o določitvi stopenj za finansiranje temeljne izobraževalne skupnosti v občini Tržič. Prispevne stopnje za finansiranje vzgoje in izobraževanja v Tržiču že nekaj let niso spreminjali, kar je povzročilo, da je izobraževalna skupnost zabredla v finančne težave in ni mogla kriti vseh dejavnosti s področja vzgoje in izobraževanja. Sicer je bilo denarja iz leta v leto več, vendar so rasle tudi potrebe šolstva in vzgoje. Zgrajene in modernizirane so bile številne šole, pouk se je izpopolnil, rasle so potrebe po strokovnih kadrih v šolstvu in njihovem izobraževanju, razen tega pa so se pojavile na osnovnih šolah in vrtcih nove aktivnosti, ki jih mora na osnovi republiških dogovorov finančno podpirati temeljna izobraževalna skupnost. Tržiška skupnost je bila nekaterim nalogam kos, drugim pa ne.

Odborniki občinske skupščine so zato na zadnji seji brez razprave in z odobravanjem sprejeli poročilo izobraževalne skupnosti ter sklenili, da ji bo treba zagotoviti dovolj denarja za nemoteno delo. Prvi ukrep, ki so ga odborniki sprejeli, je spremenjena prispevna stopnja za vzgojo in izobraževanje. Po starem odloku je dobila TIS 2,85 odstotka prispevka od osebnih dohodkov zaposlenih in 35,5 odstotka drugih dohodkov občine, kamor sodijo davki na osebne dohodke in občinski davek od prometa blaga na drobno. Po novem odloku bo ostal prispevek od osebnih dohodkov zaposlenih nespremenjen in bo znašal 2,85 odstotka, prispevek od drugih dohodkov občine pa se bo povečal od 35,5 odstotka na 42,3 odstotka, kar bo omogočilo, da se bo letošnji proračun temeljne izobraževalne skupnosti Tržič povečal za 12,5 odstotka. Kljub omenjenemu povečanju TIS še vedno ne bo imela denarja na pretek. Nujno bo treba zagotoviti denar za pričetek pouka v novi bistriški šoli (november 1973), za nastavitev administratorke na osnovni šoli v Križah in za določilo republiškega sporazuma, ki pravi, da morajo dobiti učitelji, ki odhajajo v pokoj, vsaj enomesečni osebni dohodek. Razen tega tržiški učitelji še ne prejemajo 50 dinarjev mesečno za prehrano. Prav tako je vprašljivo, kje bodo dobili v Tržiču denar za osebne dohodke učiteljev, ki so določeni v republiškem samoupravnem sporazumu, če le-ti odmrznejo, in za delo učiteljev pri dopolnilnem in dodatnem pouku, ki je nedvomno koristen in zvišuje učne uspehe. J. Košnjek

Slovenska mladina pred konferenco

Kandidat za predsednika republiške konference ZMS je Ljubo Jasnič z Jesenic, kandidat za sekretarja konference pa Zdenko Mali iz Kranja

V soboto, 14. aprila, bo v Ljubljani 7. seja republiške konference ZMS, na kateri bodo slovenski mladinci in mladinke ocenili delo svoje organizacije v preteklem, družbenopolitično in gospodarsko izredno razgibanem obdobju. Sprejeli bodo tudi program dela republiške konference Zveze mladine Slovenije, naloge mladinske organizacije pri uresničevanju pisma tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ ter program dela republiške konference ter njenih organov do 9. kongresa Zveze mladine Slovenije in Zveze mladine Jugoslavije.

Razširjeno predsedstvo republiške konference ZMS je na seji, ki je bila 2. aprila, oblikovalo dokončen predlog kandidatne liste za predsedstvo republiške konference ZMS, nadzorni odbor in za predsednika ter sekretarja konference. Po tem predlogu naj bi imelo novo predsedstvo republiške konference ZMS 38 članov. Njegovi člani bodo tudi delegati specializiranih mladinskih organizacij in organizacij, ki vključujejo mladino, razen njih pa še predstavniki JLA in skupnosti študentov iz Maribora in Ljubljane. Med kandidati za novo republiško mladinsko predsedstvo so tudi Gorenjci, in sicer Ema Crnič, zaposlena v kranjski Planiki, Andrej Perko, zaposlen pri Kmetijski zadrugi Škofja Loka, in Miha Rozman, zaposlen v tovarni Vezenina Bled.

Na sobotni konferenci bodo delegati slovenske mladine izvolili tudi novega predsednika in sekretarja republiške konference ZMS. Kandidat za novega predsednika republiške konference ZMS je Ljubo Jasnič z Jesenic, rojen leta 1947, po poklicu metalurški tehnik, dolgoletni predsednik tovarniške konference ZMS v jeseniški Železarni, član predsedstva občinske mladinske konference Jesenice in sedaj predsednik komisije za družbenoekonomske odnose pri republiški konferenci ZMS. Kandidat za sekretarja republiške konference pa je Zdenko Mali iz Kranja, rojen leta 1949, po poklicu elektrotehnik in absolvent Višje šole za organizacijo dela v Kranju. Sedaj je član predsedstva RK ZMS in sekretar komisije za pripravo 9. kongresa slovenske mladine, pred tem pa je deloval v kranjski mladinski organizaciji in organizaciji ZMS in ZK v Iskri, kjer je bil zaposlen. J. Košnjek

NAGRADE KUPCEM Elita KRANJ od 10. aprila do 30. junija 1973

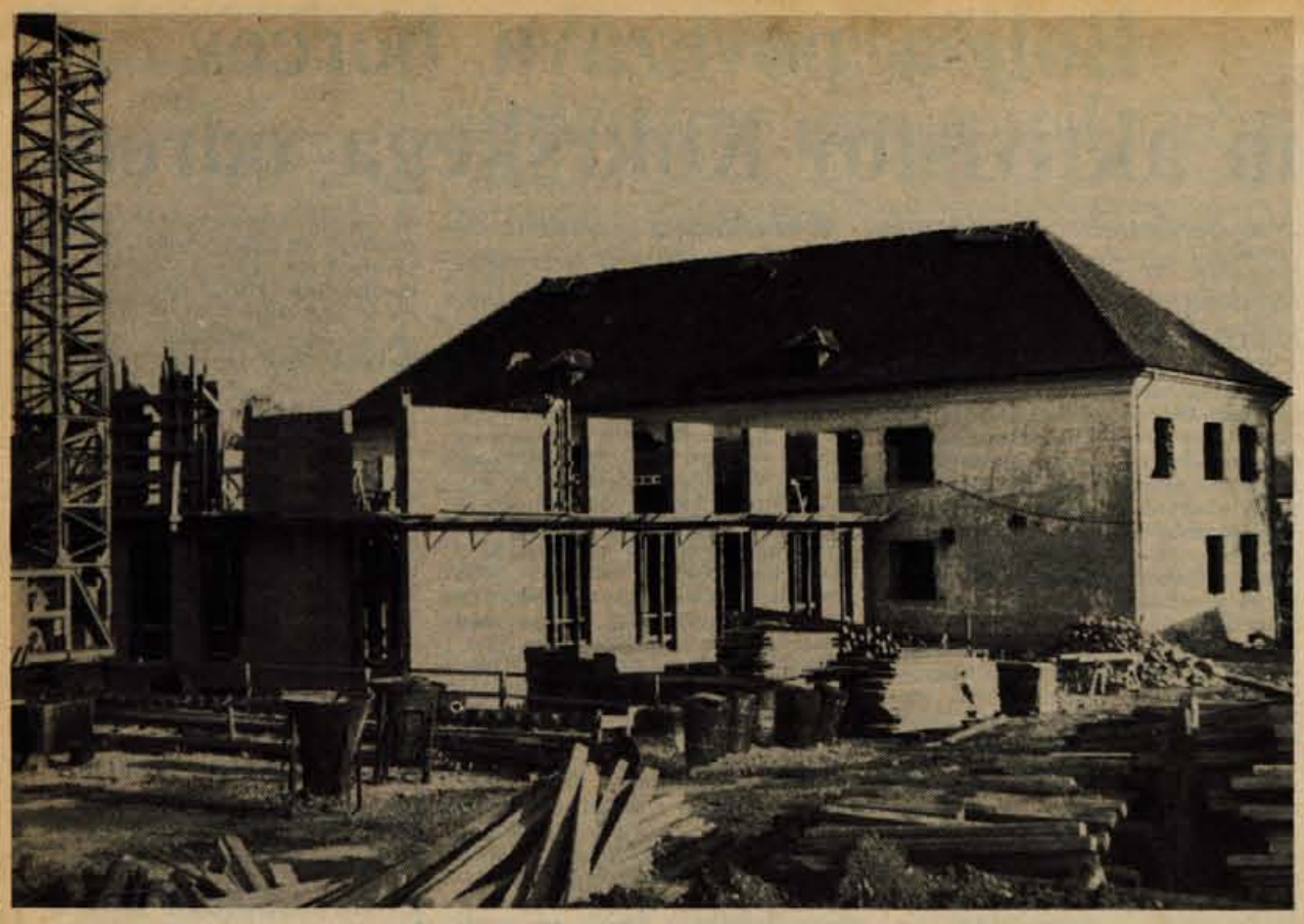

Jeseni nov zdravstveni dom

Zdravstvenim delavcem v Radovljici se bodo delovni pogoji kmalu izboljšali. Po preureditvi nekdanje vzgojno-varstvene ustanove v Radovljici in z dograditvijo novega dela bodo dobili nove prostore. S tem pa se bodo izboljšali tudi zdravstveni pogoji za prebivalce Radovljice.

Že nekaj let so imeli v Radovljici precej težav zaradi neustreznih prostorov v zdravstvenem domu. Ob različnih variantah pa so nazadnje le našli rešitev. Ko so lani zgradili novo šolo, so v staro preselili vrtec, iz neustreznih prostorov v graščini pa učence posebne osnovne šole. Po preselitvi vrtca in sedmih družin v nova stanovanja so lahko začeli preurejati stavbo, kjer bo v prihodnje zdravstveni dom. Predvideno je, da bo nov zdravstveni dom, ki bo veljal okrog 5 milijonov dinarjev, končan do letošnje jeseni.

Takoj po preselitvi pa bodo v starem zdravstvenem domu uredili vzgojno-varstveno ustanovo, v kateri bo prostora za okrog 160 otrok. A. Ž.

Tržiško gospodarstvo išče delavce

Število zaposlenih v tržiški občini se bo letos povečalo za 2 do 2,5 odstotka, vendar bo za dosego tega odstotka treba precej delavcev »uvoziti« iz drugih republik, predvsem iz republike Bosne in Hercegovine

Na tem področju v Tržiču že nekaj let ugotavljajo, da so potrebe po novih delavcih veliko večje od možnosti. Lani so na primer planirali, da se bo zaposlenost povečala za 3,7 odstotka, vendar se plan ni uresničil. Povečanje je doseglo komaj polovico programiranega odstotka. Število zaposlenih se je povečalo le v industriji in obrti. Vse ostale gospodarske organizacije pa so zmanjšale zaposlenost v primerjavi z letom 1971. Izjema je promet, kjer je ostala zaposlenost na enaki ravni. Tudi v zasebnem sektorju (kmetijstvo, promet, gostinstvo, obrt) število zaposlenih pada. Izjema je negospodarstvo, kjer se je število delavcev lani povečalo za pičle 3 odstotke, vendar tudi s tem povečanjem potrebe po novih delavcih niso pokrite.

Vzroki za tak položaj so znani. Rezerve delovne sile v občini so izčrpane in je lahko računati le na naravni prirastek. Tudi število nezaposlenih je minimalno. Lani je bilo na primer v tržiški občini le 47 nezaposlenih oseb, kar predstavlja komaj 0,80 odstotka vsega aktivnega prebivalstva. Vendar so to v glavnem težje zaposljivi ljudje, nepriučeni, priučeni in kvalificirani delavci, ki imajo osebnostne ovire za zaposlitev. Pomanjkanje delavcev bi lahko delno nadomestili z ljudmi, ki so na delu v tujini, vendar tudi število teh upada. Po podatkih, ki smo jih dobili v četrtek na Komunalnem zavodu za zaposlovanje v Kranju, je odšlo od leta 1966 dalje organizirano na delo v tujino 258 Tržičanov, neorganizirano pa jih je odšlo od 30 do 40. Število zdomcev iz Tržiča pa upada in je lani doseglo le število 15. Osebni dohodki so se izboljšali tudi doma, vendar pa bi se vrnilo še več zdomcev, če bi imeli bolje urejeno stanovanjsko vprašanje. Nekatere tržiške delovne organizacije so pripravljene takoj zaposliti precejšnje število zdomcev. Pri tem jim pomaga tudi zavod za zaposlovanje.

Pri pisanju o zaposlovanju in zaposlenosti v tržiški občini ne moremo mimo dejstva, da je odstotek zaposlenih žena izredno visok, če ne med najvišjimi v republiki. Od skupnega števila zaposlenih v tržiški občini je kar 53,6 odstotka žensk, v industriji pa je ta odstotek še višji in dosega kar 56,6 odstotka. V trgovini, gostinstvu in turizmu je ta odstotek še višji.

Po letošnjih podatkih ima tržiško gospodarstvo 314 prostih delovnih mest, od tega Peko 152 in Bombažna predilnica in tkalnica 57. Da bi dobili omenjeni delovni organizaciji vsaj del teh delavcev, sta se povezali z zavodom za zaposlovanje v Kranju, ki bo po poprejšnji selekciji pomagal pri »uvažanju« delovne sile iz republike Bosne in Hercegovine. Vendar kaže, da tudi s tem in naravnim prirastkom v občini letošnje planirano povečanje zaposlenosti za 6,3 odstotka ne bo doseženo. Zaposlenost se po realnih ocenah lahko poveča le za 2,5 odstotka.

J. Košnjek

Skupno v izgradnjo Bleda

Na Bledu se pripravljajo na ustanovitev interesne skupnosti za izgradnjo športnih, rekreacijskih in turističnih objektov

Zamisel o ustanovitvi interesne skupnosti za izgradnjo športnih, rekreacijskih in turističnih objektov na Bledu se je pravzaprav rodila takrat, ko so se začeli pripravljati na izgradnjo umetnega drsališča na Bledu. Tako kot številne druge je tudi to pobudo dalo turistično društvo. Danes že lahko rečemo, da so to pobudo vsi na Bledu dobro sprejeli; tako hoteli, agencije, počitniški domovi, trgovina, gostišča, industrija in drugi. Med njimi tudi nekateri zunaj blejskega območja.

Pred nedavnim so bili končani pogovori o ustanovitvi takšne skupnosti v delovnih organizacijah, kjer so se prav vsi zavzeli, da bi čimprej podpisali splošni dolgoročni dogovor o ustanovitvi skupnosti. Po podpisu dogovora pa bi se podpisniki na podlagi pogodbe odločili za vrstni red izgradnje posameznih objektov. Naredili so tudi že predlog, koliko naj bi posamezna delovna organizacija prispevala za izgradnjo.

Čeprav ni izdelan še celoten program izgradnje posameznih objektov, se vsi na Bledu strinjajo, da bi najprej zgradili umetno drsališče. Predvidevajo, da bodo do konca maja podpisali dogovor, s tem pa bi dobili možnost za najetje bančnega posojila. In če bi vse potekalo po načrtih, bi v prihodnji zimski sezoni na Bledu že imeli umetno ledeno ploskev.

Morda bi koga presenetila takšna enotna pripravljenost in zavzetost vseh na Bledu za sofinanciranje izgradnje nekaterih objektov. Interes je povsem razumljiv. Z različnimi športnimi, rekreacijskimi in turističnimi objekti bo Bled postal še bolj zanimiv za goste tako poleti kot pozimi in izven obeh sezon. To pa bo prineslo korist tako gostinskim kot trgovskim in drugim organizacijam. Industrijska podjetja pa se nameravajo odločiti za sofinanciranje teh objektov zato, ker jih bodo lahko s pridom uporabljali tudi njihovi delavci.

A. Ž.

Niso zadovoljni s trgovino

Skoraj na vseh zborih volivcev so občani kritizirali trgovino. Spraševali so, zakaj občina ne dovoli drugim trgovskim hišam trgovin v Kamniku in okolici.

Danilo Cerkvenik, direktor Kočne, je na seji občinske skupščine Kamnik ovrgel razna natolcevanja zasnovana na slabi obveščenosti o sposobnosti trgovine za nove investicije.

»Dvomim,« je dejal direktor Cerkvenik, »če bomo glede na spremenjen gospodarski položaj trgovskih organizacij lahko uresničili vse načrte zajete v resoluciji o gospodarskem razvoju občine. Tudi investicijska politika vseh bank je spremenjena.«

Danilo Cerkvenik je odločno odklonil kritiko, da se v Kočni bojijo ali da nasprotujejo investicijam drugih trgovskih podjetij na področju kamniške občine.

Če se dosledno borimo proti nepokritim investicijam, če smo slednje zajezili z zakonskimi ukrepi, potem bomo pač morali razumeti, da tudi trgovina brez denarja ne bo mogla začeti graditi novih lokalov, pa čeprav nam nekateri lokali (npr. lokal Kočne v Stahovici) niso v ponos.

J. Vidic

Marko Bulc o ekonomski politiki

Klub gospodarstvenikov v Kranju in regionalni klub poslancev za Gorenjsko bosta jutri (12. aprila) ob 16. uri v dvorani kranjske občinske skupščine pripravila zanimivo predavanje in razpravo o nekaterih ključnih vprašanjih izvajanja ekonomske politike za letos. Uvodoma bo govoril član predsedstva SFRJ inž. Marko Bulc.

A. Ž.

Še enkrat: Dražje meso

V četrtek sem dobil na mizi pismo, ki ga je v uredništvo poslala S. S. iz Kranja. Takole piše: *»V članku Dražje meso so bile v Glasu z dne 31. marca navedene nove cene za meso. Ko sem brala članek in primerjala številke -- nove in stare cene, sem bila prepričana, da je to prvoaprilska potegavščina. In še zdaj sem prepričana, da je pri teh cenah nekakšna pomota. Cene mesa so bile namreč že zdaj mnogo večje, kot je rečeno v članku za naprej. Iz priloženega računa je razvidno, da je navadna govedina po 28,50 dinarja. V članku pa piše, da je takšno meso po 20 dinarjev in da se bo podražilo na 23,50. Za telečje meso je navedena nova cena 29,70, v resnici pa je teletina s kostmi po 38 dinarjev, brez kosti od stegna pa po 60. Tudi za mlado govedino so cene čisto druge, dejansko pa je po okrog 45 dinarjev. Zdaj res ne vemo, pri čem smo. Gotovo so se vam nekako zmešali podatki, ker so sedaj navedene cene veljale pred dvema letoma.«*

Spoštovana S. S. Članek Dražje meso ni bil prvoaprilska potegavščina. Kaže pa, da se je nekaj res zmešalo. Da ne bo pomote in nepotrebnih ugibanj, dajemo danes vam in tudi drugim bralcem podrobnejšo obrazložitev.

Če ste članek pazljivo prebrali, potem ste lahko ugotovili, da smo navedli podražitev v odstotkih in poprečno staro in novo ceno za kilogram različnega mesa. Da je to tako, potrjuje tudi zadnji stavek v članku, kjer smo zapisali, da so odborniki sklenili, naj tržna inšpekcija poostri nadzor pri kategorizaciji mesa v maloprodaji. Kaj to pomeni? Če je bila stara poprečna cena za kilogram telečjega mesa 28,40 dinarja, bo nova poprečna cena zaradi 4,7-odstotne podražitve znašala 29,72 dinarja. To pomeni, da bo vse telečje meso s kostmi ali kako drugače po 29,72 dinarja za kilogram. Glede na kategorizacijo so namreč nove cene telečjega mesa naslednje: stegno 54 dinarjev za kilogram, pleče 45 dinarjev, bočnik 33 dinarjev, flam 25 dinarjev, zarebrnica 31,20, vrat 20,80 dinarja, prsa, rebra 20,80 dinarja in kosti 2,50 dinarja za kilogram. Podobna kot za telečje je tudi tako imenovana kategorizacija za meso mlade pitane govedi, za goveje in za prašičje meso. Sicer pa so bile vse te maloprodajne cene objavljene v Uradnem vestniku Gorenjske, ki je priloga Glasa, v sredo, 4. aprila, z datumom 31. marca.

Toliko glede članka, v katerem torej ni nič zmešano. Tiskarski škrat je le v oklepajih, kjer so navedene stare in nove cene, med obema cenama namesto črtice zapisal besedico do. Kar pa zadeva vašo trditev, da so objavljene nove cene veljale že pred dvema letoma in da so dejanske večje od objavljenih, bomo preverili in o vsem še pisali.

Sveti skupščine o sredstvih

V ponedeljek in včeraj so se v Kranju sestali trije sveti občinske skupščine: svet za zdravstvo in socialno varstvo, svet za občo upravo in notranje zadeve in svet za prosveto, kulturo in telesno kulturo. Vsi trije so razpravljali o razdelitvi letošnjih sredstev iz proračuna posameznim porabnikom z njihovega področja.

Tovrstno razdeljevanje sredstev iz občinskega proračuna na podlagi programov posameznih prosilcev je letos novost v kranjski občini. Občinska skupščina je namreč pooblastila posamezne svete in druge organizme, da sami ustrezno razporedijo denar med prosilce. Tako občinski proračun izgublja vlogo neposrednega vira in hkrati tudi kriterija za odobravanje sredstev posameznim porabnikom v občini.

Neutemeljen strah in ogorčenje

Konec minulega meseca so vse gorenjske občinske skupščine, razen radovljiške sprejele na podlagi republiškega zakona o ugotovitvi vrednosti hiš in stanovanj ustrezne odloke. Sporedno z odlokom so sprejele tudi priročnik za ugotavljanje vrednosti stanovanj. Nove vrednosti stanovanj bodo ugotavljali posebni popisovalci v vseh najemnih stanovanjih pri etažnih lastnikih stanovanj v tistih stanovanjskih zgradbah, s katerimi gospodarijo ustrezne oziroma pooblaščene stanovanjske ali komunalne organizacije. V vseh občinah čas za popisovanje še niso določili, v kranjski pa se je popis začel minuli četrtek in bo trajal do konca maja. Kot rečeno pa bodo v radovljiški občini morali takšen odlok še sprejeti.

S sprejetjem omenjenih odlokov so se številni imetniki stanovanjske pravice v najemnih stanovanjih in etažni lastniki ustrašili ter hkrati razjezili. Zakaj? Niso namreč redki, ki so prej ali slej po vselitvi v najemno stanovanje ali v stanovanje, katerega etažni lastnik so, marsikaj v stanovanju izboljšali (polakirali pod, obložili stene s tapetami in podobno). Ob sedanjem ugotavljanju nove vrednosti bodo seveda popisovalci vse to točkovali in tako bodo stanovanja, kjer so bile opravljene različne izboljšave, bolje ovrednotena oziroma z več točkami. Vendar pa je kakršen koli strah ali ogorčenje zaradi tega neutemeljen, ker bodo pri določanju stanarine na podlagi točkovanja vse takšne izboljšave odšteli in zaradi njih stanarina ne bo večja. Če pa bo vseeno kdo dvomil o izračunani stanarini na podlagi sedanjega točkovanja, se bo lahko pritožil in v nepravdnem postopku zahteval od sodišča, da določi stanarino. Ob sedanjem točkovanju oziroma ugotavljanju vrednosti stanovanj pa je kakršnokoli pritoževanje nesmiselno, ker je ugotavljanje vrednosti obvezno po zakonu.

A. Žalar

Zbori kmetov

Obveščamo lastnike gozdov, da bodo zbori kmetov na območju Gozdnega gospodarstva Bled po naslednjem razporedu:

Gozdni obrat Bohinjska Bistrica
Nomenj -- 13. aprila ob 19.30 uri v osnovni šoli
Kamnje -- 13. aprila ob 19.30 v gasilskem domu
Koprivnik -- 16. aprila ob 19.30 v osnovni šoli
St. Fužina -- 16. aprila ob 19.30 v zgradbi ZB
Srednja vas -- 18. aprila ob 19.30 v krajevnem uradu
Češnjica -- 18. aprila ob 19.30 v gasilskem domu
Boh. Bistrica -- 20. aprila ob 19.30 v pionirskem domu

Gozdni obrat Pokljuka
Rečica -- 12. aprila ob 20. uri v gasilskem domu
Bled -- 13. aprila ob 20. uri v dvorani GG Bled
Zasip -- 17. aprila ob 20. uri v kulturnem domu
Gorje -- 23. aprila ob 9. uri v dvorani TVD Partizan
Boh. Bela -- 23. aprila ob 9. uri v mladinskem domu

Gozdni obrat Jesenice
Mojstrana -- 13. aprila ob 19. uri v zadružnem domu Dovje
Žirovnica -- 14. aprila ob 19.30 v gostilni Zelenica
Kor. Bela -- 15. aprila ob 8. uri v gasilskem domu
Planina -- 15. aprila ob 17. uri v stavbi krajevne skupnosti
Kr. gora -- 17. aprila ob 19. uri v stavbi krajevne skupnosti
Rateče -- 18. aprila ob 19. uri v kinu Rateče

Gozdni obrat Radovljica
Dobrava -- 14. aprila ob 20. uri v zadružnem domu
Ljubno -- 15. aprila ob 9. uri v gostilni Ambrožič
Lancovo - 17. aprila ob 20. uri v zadružnem domu
Begunje -- 18. aprila ob 20. uri v domu družbenih organizacij
Ribno -- 19. aprila ob 20. uri v zadružnem domu
Podnart -- 23. aprila ob 9. uri v kulturnem domu
Brezje -- 23. aprila ob 9. uri v gostilni Dobrča

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED

Koncert ob 400-letnici kmečkih uporov

Ob proslavi 400-letnice kmečkih uporov in 30-letnici drugega zasedanja Avnoja bo v soboto, 14. aprila, ob 20. uri v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju koncert pevskega zbora Iskre Elektromehanike Kranj in članov godbe milice iz Ljubljane. Pod vodstvom zborovodje Janeza Močnika bo prvi del koncerta namenjen obletnici uporov in zasedanju Avnoja, v drugem delu pa bodo izvajali gorenjske ljudske pesmi. Koncert bo hkrati pomenil uvod v letošnje praznovanje obletnice OF in 1. maja v Kranju.

Koncert organizira kulturna komisija sindikalne organizacije kranjske Iskre. A. Ž.

Brigada proti zločinu

Kraje, ropi, nasilja, umori in podobni pojavi sodijo med največje probleme družbe na vseh stopnjah njenega razvoja. Glede na časovno razsežnost so ti pojavi univerzalni. Razlikujejo se le po svojih pojavnih oblikah, po nadrobnostih, ki so produkt vsesplošnega razvoja človeške družbe.

Film Brigada proti zločinu zastavlja precej pomembnih vprašanj, a nanje ne najde odgovora. Sodobne družbene sredine so prepojene z najrazličnejšimi oblikami kriminalnih dejanj. Da bi bili ljudje zaščiteni, imajo zakone. Toda, ali so zakoni zadostna garancija varnosti? Če bi skušali najti odgovor na to vprašanje v filmu, potem bi bil ta odgovor negativen. Zakoni so preveč togi in storilci kaznivih dejanj so preblago kaznovani. Policija, ki je na strani pravice, uzakonjene pravice seveda, ima pri svojem delu pogosto zvezane roke in splet značilnih okoliščin uspešnost njenega delovanja še bolj omejuje.

Vse to je pripeljalo do nastanka brigad, ki skušajo na svoj način, lahko bi ga imenovali sodobno linčanje, zadostiti pravici. Bivši policaji, ki so spoznali zakonsko omejevanje pravice, obračunavajo s kriminalci, tatovi, morilci. V tem vidijo uresničenje svojega poklicnega poslanstva.

Režiser Stefano Vanzina je posegel po izredno zanimivi temi, a je ni najbolje obdelal. Vsekakor pa je film vreden ogleda. M. G.

obilo informacij za vaš oddih

karavana

posebna turistična številka

112 strani; 32 barvnih strani, veliki format, cena 10.- din

Občinsko in področno srečanje gledaliških skupin za leto 1973

Od 13. do 29. aprila bo v občini Kranj oziroma na področju Gorenjske pregledno srečanje gledaliških skupin, ki ga organizirata Gledališki center pri Prešernovem gledališču ter Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Kranj. Srečanje velja tudi kot prednastop za vse tiste skupine, ki se bodo s svojimi kvalitetnimi dosežki uvrstile na republiško prireditev.

Sodelovalo bo kar 11 skupin, od tega 7 iz občine Kranj. Revija bo organizirana po principu »gostujoče« prireditve, saj ne bo potekala v enem samem kraju, pač pa na terenu, kjer skupine igrajo ali v svojem rednem delu gostujejo. Na ta način bo območje revije praktično pokrilo celoten ali vsaj dobršen del gorenjskega področja.

Spored revije:

13. aprila ob 19.30:
Jože Javoršek: DEŽELA GASILCEV (režija: J. Povše) Prešernovo gledališče Kranj

ob 19.30:
D. H. Lawrence: SNAHA (režija: B. Čebulj), amatersko gledališče »Tone Čufar« Jesenice

14. aprila ob 17.30:
Cvetko Golar: VDOVA ROŠLINKA (režija: T. Roblek), KUD Zg. Bela – v Prešernovem gledališču

ob 19.30:
Patrick Hamilton: PLINSKA LUČ (režija: M. Cegnar), KUD Besnica – v Podbrezjah

ob 19.30:
Cvetko Golar: VDOVA ROŠLINKA (režija: M. Cegnar), KUD Jezersko – na Jezerskem

15. aprila ob 16. uri:
V. Rabadan: KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE (režija: P. Škrinjar), D.P.D. Svobode Podnart – v Podnartu

ob 18. uri:
Fran Lipah: GLAVNI DOBITEK (režija: S. Peternel), KUD Kokrica – v Kokrici

18. aprila ob 19.30:
F. S. Finžgar: DEKLA ANČKA (režija: L. Krišelj) KUD Visoko – v Prešernovem gledališču

19. aprila ob 19.30:
E. Labiche: FLORENTINSKI SLAMNIK (režija: M. Belina), Prešernovo gledališče Kranj

20. aprila ob 20. uri:
Tone Partljič: TOLMUN IN KAMEN (režija: M. Malnar), Dramska skupina Solidarnost Kamnik – v Mengšu

ob 20. uri:
Sommerset Maugham: SVETI PLAMEN (režija: S. Perko), KUD Tržič – V Tržiču

29. aprila ob 19. uri:
P. Petrovič: PLOHA (režija: Vl. Primc), DPD »Dia oder« Veriga Lesce – v Zabreznici

Na koncu je treba omeniti še pravico režiserjev sodelujočih skupin, da se kot gostje udeležijo zaključne republiške prireditve v Kočevju (od 21. do 28. maja), ne glede na to, ali se njihova skupina uvrsti nanjo ali ne. Verjetno ne bi veljalo zanemariti te možnosti, saj je tovrstno izpopolnjevanje nevsiljiva in učinkovita predpriprava za nadaljnje delovne načrte.

Ansambel kitaristov na nastopu ob 20-letnici Glasbene šole Kamnik

20-let glasbene šole Kamnik

»Glasbena umetnost je neprecenljiv vzgojni činitelj pri oblikovanju otrokove osebnosti. Njen vpliv na otroško dušo je celoten: razvija, poglablja in dopolnjuje umske sile, bogati domišljijo, plemeniti čustva in mu odpira čut za svet vrednot, sprošča njegovo podzavest in mu tako pomaga premagovati notranja nasprotja, ki se v otroški in mladostni dobi redno pojavljajo...«, je ob 20-letnici Glasbene šole Kamnik zapisala prof. Terezija Križnik v jubilejnem glasilu šole. Glasbena šola v Kamniku je začela redno delati novembra 1952. leta. Pobudnika ustanovitve šole sta bila pokojni Peter Bitenc, prvi ravnatelj Glasbene šole, in Marica Brejc, takratni predsednik Sveta za prosveto in kulturo okraja Kamnik.

Kot vsaka nova stvar si je tudi Glasbena šola morala utirati pot skozi kopico težav. Glasbila so iskali vsepovsod, težave so bile s prostori in ne nazadnje s kadrom in predvsem začetnemu nazaupanju občanov v šolo. Slednje je razvidno iz podatka, da je bilo na začetku šole vpisanih 50 učencev, do konca leta pa se je vpisalo še sto učencev. V šolskem letu 1953/54 pa je bilo vpisanih že 118 učencev in 140 učenk. Šola je zaživela samostojno življenje.

Letos je v Glasbeni šoli Kamnik 195 učencev. Največ se jih uči klavirja (59), sledijo instrumenti: kitara, harmonika, violina, pihala in trobila.

V okviru Glasbene šole je tudi mladinska godba. Medtem ko je v sosednji domžalski občini več godb, je Kamnik brez godbe. Zato so prireditelji raznih proslav v težavah. Godba povsod popestri spored in razpoloženje. Godbenike uči Anton Mehle, dirigent mengeške godbe. Glasbeno šolo v Kamniku vodi vršilec dolžnosti ravnatelja Stane Habe, ki je sicer ravnatelj Glasbene šole v Domžalah. Na slovesnosti ob 20-letnici Glasbene šole so pokojnega prvega ravnatelja Petra Bitenca in Marico Brejc razglasili za častna člana šole.

Ob jubileju so šoli čestitali predstavniki vseh družbenopolitičnih organuzacij, podjetja, občinska skupščina in številni posamezniki, še posebej pa nekdanji učenci te šole.

J. Vidic

»Glas Sorškega polja«

Pred dnevi so nam iz Mavčič poslali v oceno prvo številko časopisa »Glas Sorškega polja«, glasila tamkajšnje krajevne organizacije SZDL. Zares smo ga bili veseli, saj predstavlja spodbudno novost v iskanju svežih oblik spodbujanja aktivnosti prebivalcev posameznih regij. Cilje, ki bi jih z njim rad dosegel uredniški odbor, nemara najbolje izraža uvodnik, v katerem je zapisano: »Radio in televizija nas vsak dan obveščata o dogodkih v svetu in znotraj naše države. Vse premalo pa so ljudje obveščeni o delu in željah organizacij in posameznikov v naši krajevni skupnosti. Zato se je rodila misel, da bi začeli izdajati informator, ki bi vaščane seznanjal s sklepi in prizadevanji družbenopolitičnih organizacij, zraven pa omogočil ljudem izražati svoje želje, predloge in hotenja ter jim dati možnost, da prek literarnih prispevkov obogatijo kulturno stran časopisa...«

Že uvodna številka posega na najrazličnejša področja življenja v Mavčičah, saj ne manjka člankov o vprašanjih šolstva, o delu mladinskega aktiva, o komunalni dejavnosti, o prostovoljnem gasilskem društvu itd. Sodelavci novinarske ekipe, ki jo vodi učitelj Brane Bertoncelj, se zavedajo, da izdajanje lista ni enostavna reč, vendar upajo, da bodo sčasoma uspeli pripraviti vsake dva meseca po eno številko. Zdajšnja naklada je 400 izvodov. Natisnili so jih na občinski konferenci SZDL Kranj. (-ig)

Maja bo izšla Vidičeva knjiga Zločin pri Lenartu

Predsednik odbora za proslavo tisočletnice Škofje Loke Zdravko Krvina je v republiški skupščini sprejel našega sodelavca Jožeta Vidica in predsednico upravnega odbora zavoda Borec Andrejo Kmecl in se z njima pogovarjal o predlogu, da bi tudi knjigo Zločin pri Lenartu vključili v knjižni program ob zgodovinskem prazniku Škofje Loke.

Maja bo namreč pri zavodu Borec izšla knjiga Jožeta Vidica Zločin pri Lenartu. Pisec, ki ga poznamo že po knjigi Beg z morišča, v najnovejšem delu obravnava izredno zanimivo in resnično zgodbo o komandirju varnostne obveščevalne službe za škofjeloško okrožje, ki je bil agent gestapa in črne roke. Z njegovo pomočjo so domobranci in gestapovci 12. junija 1944 pri Lenartu v Selški dolini uničili okrajno in okrožno gospodarsko komisijo. Tistega jutra je padlo devet članov gospodarske komisije.

Varnostno obveščevalna služba je izdajalca Gabrčanovega Radeta iz Rovt (tam je živel pri starem očetu, sicer pa je njegova družina iz Lesc) aretirala ter v Martinj vrhu zaprla v podzemeljski bunker. Čeprav je imel agent zvezane roke in noge, se je rešil vezi, ubil dva stražarja in pobegnil. V knjigi Zločin pri Lenartu bodo podrobno opisane okoliščine te tragedije. Knjiga, ki bo obsegala preko 500 strani in 120 fotografij, je dobila letošnjo Kajuhovo nagrado.

Zdravko Krvina je z veseljem sprejel predlog zavoda Borec, da knjigo vključijo v program jubilejnega leta škofjeloške občine. Govorili so tudi o tem, da bi letos poleti odkrili spominsko ploščo padlim gospodarstvenikom škofjeloškega okrožja.

KAVA

ŽIVILA

Ubrani zvoki

Godba na pihala iz Medvod deluje že 43. leto. Lani so pod vodstvom kapelnika Janka Jamnika imeli 35 nastopov ter uspeli v svoje vrste vključiti 8 mladih godbenikov -- gojencev glasbene šole. Težave imajo z enotnimi oblačili in z instrumenti, saj jim za oboje primanjkuje denarja. Svoje vrste bi radi še pomladili, toda glasbena šola ne daje dovolj kadra, čeprav je bila ustanovljena s tem namenom. Letos se bodo udeležili IV. republiškega tekmovanja pihalnih orkestrov, zato pridno vadijo in želijo doseči vidnejši uspeh.

-fr

Koncert v Podnartu in na Beli

V kulturnem domu v Podnartu je bil minulo soboto zvečer koncert komornega moškega zbora KUD Stane Žagar iz Krope in moškega pevskega zbora DPD Svoboda Podnart. Vsak zbor, tako kroparski pod vodstvom Egija Gašperščiča, kot moški zbor iz Podnarta pod vodstvom Marjana Eržena, je zapel deset pesmi. Nazadnje pa sta oba zbora zapela skupaj pesem Danila Bučarja Pleničke in Jakoba Aljaža Triglav. A.Ž.

V nedeljo je imel koncert moški pevski zbor Bela pod vodstvom Eda Ošabnika. Pevci so zapeli 17 pesmi in požeeli velik aplavz domačih poslušalcev. Koncerta pa so se udeležili tudi zborovodje in nekateri pevci iz sosednjih društev, in sicer Akademskega pevskega zbora, Primskovega, Vodovodnega stolpa, Stražišča in Iskre.

Moški pevski zbor Bela deluje v okviru kulturno-prosvetne sekcije krajevne organizacije socialistične zveze na Beli v kranjski občini. Člani te sekcije so letos naštudirali tudi Golarjevo Vdovo Rošlinko, s katero so gostovali v Preddvoru, Šenčurju, Goričah in v Naklem. V soboto ob 17.30 pa bodo delo predstavili v okviru občinske gledališke revije tudi na odru Prešernovega gledališča v Kranju.

Za Belo, eno od manjših krajevnih skupnosti v kranjski občini, pomeni tako živahna kulturna dejavnost prav gotovo lep dosežek. A.Ž.

Rudenskih kmetov bitka za novo pravdo

Pozidati ali ne pozidati, to je zdaj vprašanje. – Ob majhnem koščku plodne zemlje se lomijo kopja urbanistov in industrialcev na eni strani ter vaščanov in predstavnikov skupnosti za varstvo okolja na drugi. -- »Njive pod Jelovico so preizkusni kamen, ki utegne sprožiti smrtni plaz in zadati poslednji udarec neštetim tipično slovenskim zaselkom,« pravijo slednji.

»Lahko ubiješ človeka, lahko pa ubiješ tudi vas -- če ji uničiš plodna tla. Oboje je hud zločin.« Trpke, polne boleče resnice so bile besede slovenskega pesnika in pisatelja Vladimira Pavšiča-Mateja Bora. V skopih stavkih je opisal bistveni vzrok »upora« razjarjenih Rudenčanov, prebivalcev naselja ob vznožju gozdnate Jelovice, kake tri kilometre proč od glavne selške prometne žile. Približno dva ducata hiš šteje, dva ducata poslopij, hlevov in skednjev, prilepljenih k strmemu bregu, ki v obliki črke V oklepa nekaj hektarov sončnih, rodovitnih polj, kakršnih v neposredni okolici med hribe vkleščenih Železnikov sploh ni več. Stoletja dolgo so predniki današnjih gospodarjev čuvali in negovali skrbno obdelano planjavo. Vsaka ped žlahtne rjave prsti se jim je smilila, zato so domačije raje posadili v bližnja pobočja, kjer razen žilavega grmovja in trave ne raste ničesar. Seveda, dražje je prišlo in precej napora je terjalo, ampak znali so gledati naprej, vedoč, da bodo bogati pridelki sčasoma poplačali preliti znoj. Iz generacije v generacijo je v teh ljudeh tlelo spoštovanje do zemlje, ki pridnega lastnika nikdar ne pusti stradati. Še poznim rodovom zanamcev bo rezala kruh, so govorili ter v srca svojih otrok vcepljali navezanost na Rudenske njive.

— — —

Potem pa je, iznenada kot strela z jasnega, udarila novica, da podjetje Alples Železniki mrzlično išče ustrezne površine, primerne za pozidavo, in da so urbanisti izbrali prav njihov košček sveta, njihova polja, srce in kri vasice. Tovarniško glasilo je v posebnem prispevku, namenjenem potencialnim graditeljem, ki nestrpno zahtevajo, naj uprava določi parcele, kjer si bodo smeli splesti gnezda, nedvoumno trdilo, da so odgovorni našli izhod; na ravnini pod Rudnim je prostora najmanj za 50 srednjevelikih družinskih stavb. Delo bo steklo letos jeseni, je nazadnje pribil člankar.

MAR PRETEKLOST NIČ NE VELJA?

»Ja, šele prek časopisa smo zvedeli, kaj pletejo,« pripoveduje ogorčeni rudenski kmet. **»Odprli so nam oči in nehote razkrili razlog nenajavljenih obiskov delegacije iz Škofje Loke, ki je dva ali trikrat zapored obhodila celoten okoliš ter najbrž preučevala teren.«**

Čeprav so med nedavnim razširjenim sestankom predstavnikov Alplesa, občinskega urbanističnega sveta, skupnosti za varstvo okolja SRS (SNOS) in domačinov »obtoženi« pojasnili, da stvar za zdaj ni prekoračila okvirov strokovne polemike, da doslej nimajo izdelanega niti osnutka gradbenega projekta in da je sporni predlog le ena od variant, s katerimi bi želeli izpopolniti pred časom sprejeti urbanistični plan Železnikov, sta KS Rudno-Dražgoše in krajevni odbor SZDL upravičeno besna, ker ju ni nihče seznanil z zadevo in ker so odgovornim mnenja in stališča prizadetih očitno deveta briga. Ogorčena soseska je soglasno, na sejah lokalnih političnih organizacij, sklenila preprečiti oblastniško barantanje z Rudenskim poljem. Obšli so običajni pritožbeni postopek, v katerega učinkovitost iskreno dvomijo, ter se zatekli po zaščito k časopisom in k SVO Slovenije. Upravni odbor le-te je temeljito pretresel nastalo situacijo in v celoti podprl odločitev vaščanov, ki izjavljajo, da nikoli ne bodo dovolili pozidati dolinice.

»Zakaj ravno tu?« sprašujejo razsrjeni možje. **»Zakaj so obsodili na smrt poslednjo zaplato kvalitetne rodne zemlje v zaledju naglo rastočega mesta? Brez nje bi bila usoda kraja zapečatena. Shiral bi in utonil v enolični četrti škatlastih bivališč, kakršna ponavadi obdajajo orjaške industrijske bazene. Smo mar zaslužili takšno bodočnost? Presneto malo je podobna obljubam, ki so jih nekoč dajali siti in napojeni partizani, odhajajoči nazaj v gmajno. ‚Brez vaše pomoči bi nam trda predla,' so priznavali in pristavljali, da doli, v Loki, ne dobiš ničesar. Kaj če se bo lepega dne ponovilo leto '41? Kdo bo pa potem zalagal vojsko? Samotnih hribovskih bajt in odročnih zaselkov je vedno manj -- in še one, ki bi morda obstali, zagrizeni tehnokrati slej ko prej zadušijo. Zadušijo podobno kot zdaj hočejo zadušiti Rudno . . .«**

In že smo pri točki, kjer primer nesrečne vasice prerašča v občeslovenski problem, v zrcalo procesov, ki grozijo do kraja popačiti podobo dežele Kranjske.

PO BLIŽNJICI V POGIN

»Odločitvi, da podpremo pravični boj selških ‚puntarjev', ni botrovala le sentimentalna privrženost idiliki, ki izginja, temveč žalostne, naravnost vznemirljive ugotovitve znanstvenih sodelavcev SVOS,« je pojasnil predsednik Matej Bor.

Za kakšne ugotovitve gre? Član UO skupnosti, pedolog in predavatelj na biološki fakulteti v Ljubljani prof. dr. inž. Albin Stritar, meni, da je odnos ljudi do rodovitnih površin skrajno topoumen -- če uporabimo najmilejši možni izraz. Z obdelovalno zemljo ravnamo kot bi bila ničvredna puščava in kot bi jo imeli milijone in milijone kvadratnih kilometrov. Pomanjkanja, ki so v preteklosti pogosto prizadela Evropo, puščajo Slovence neprizadete. Izučile so Švicarje, izučile Norvežane, mi pa mirno opazujemo, kako brezdušneži po sramotnih cenah razprodajajo pristno kmetijsko pokrajino in jo spreminjajo v gradbišča. Kajpak, račun kaže, da je na ravnem najprimerneje zidati. Stroški so občutno manjši kot če bi vrtali v skalnate kuclje in izprana, nagnjena pobočja. In komunalne naprave! V zrahljano, mehko podlago, iz katere sta komaj pol leta nazaj silila krompir, zelenjava ali žito, je zelo preprosto skopati jarke ter položiti cevi. Ekonomičnost, tovariši, ekonomičnost, in denar in milijonski prihranki nesporno odtehtajo deset vozov solate, pese, zelja.

Ampak kaj bomo jedli ob morebitnih naravnih katastrofah in gospodarskih krizah, v vojni in v času vsesplošne demografske prenaseljenosti, ki začenja pestiti človeštvo? Zidove, malto, opeko in saje? Ne, nismo paničarji, ne izmišljamo si praznih strahov. Tudi Skandinavci in Švicarji in Angleži, ki dosledno upoštevajo reklo: **»Nisem dovolj bogat, da bi izbiral cenene rešitve,«** niso. Šved, ki je sit »čebelnjaka« in ki sanja o svoji hišici, bo za krpo relativno slabega zemljišča odrinil 2,5-krat več kakor ga potem stane postavitev razkošne vile do faze »ključ v roke«; Norvežana, ki se oprime pluga in motike, država dobesedno pestuje; skromen vrt v srednji Angliji je nedotakljiva dragocenost prve vrste. Itd., itd. . . Posamične gradnje sicer niso nikjer prepovedane, vendar spričo neštetih omejitev predstavljajo super luksuz, dostopen samo redkim petičnežem. Edino Jugoslovani smo izjeme. Navzlic svarilom strokovnjakov, agronomov, ekologov in ljubiteljev prirode, je pustošenje kmetijskih predelov v polnem razmahu. Ako stara modrost, da so poljedelci steber sleherne družbe, drži, smo zašli na bližnjico, ki vodi v zanesljiv pogin. Dokler bomo v časnikih prebirali naslove, da celo SZDL odločno podpira razmah individualnih zidav, bržkone ni pomoči.

TRENUTKI ODLOČITVE

In čemu potlej tolikšen hrup okrog Rudna? Praktični pomen kotline pod legendarnimi Dražgošami je, gledano s stališča širših nacionalnih koristi, zanemarljivo majhen. Gre zgolj za princip, opozarjajo varstveniki. Rudno utegne postati preizkusni kamen, stopnička v kaos -- ali pa prelomnica, ko bo zdrava pamet nadvladala zaplotniško mentaliteto. Je šolski vzorec tipično gorenjskih vasi, ki navdušujejo tuje arhitekte, osuple nad dejstvom, da so nastajale spontano, brez navzočnosti specializiranih projektantov. Razen tega leži znotraj meja škofjeloške komune, ki slovi po izjemno pretehtanih urbanističnih potezah in ki je zaradi načrtnega spodbujanja kmečkega turizma ter uspehov pri zaviranju razslojevanja podeželja prinesla lokalni vladi velik ugled.

»Občinski skupščini smo poslali pismo, v katerem natanko argumentiramo naše zaključke in zahtevamo, da se rudenski kot ohrani nedotaknjen. Iskreno upamo v srečen konec zapleta, kajti v nasprotnem primeru bo loški zgled sprožil plaz podobnih grehov, plaz, ki bi ga bilo nemogoče zajeziti,« ugotavlja Matej Bor.

Kaj zdaj? Jasno je, da ambiciozna selška industrija, ki mora delovno silo uvažati od drugod, potrebuje dodatne parcele, kjer bodo lahko zrasli novi stanovanjski objekti. A kljub prostorski stiski Rudno ni edina pot iz zagate. Sosednja dolina Dašnice in doslej neizkoriščeni kompleksi v pet kilometrov oddaljeni Dolenji vasi so naravnost idealen kompromis. Direktor Alplesa Janez Šter in predsednik urbanističnega sveta Lado Bernard sta obljubila, da bo pristojni organ pretresel prav vse naštete možnosti. Odkrito priznavata, da je bolje spodbujati racionalnejše, dasi dražje variante. V Alplesu, denimo, že dolgo skušajo zainteresirati ljudi za življenje v blokih, toda navzlic znatno ugodnejšim kreditnim pogojem je učinek pičel: le 30 odstotkov namenskih varčevalcev daje prednost družbeni gradnji.

»Zaman poudarjamo, kako sedanja nerealna zemljiška politika naravnost sili občane v zasebno gradnjo,« je potarnal Bernard. **»Pritiski so neznosni in nemogoče jim je kljubovati. Primorani smo spreminjati plane, improvizirati ter zmeraj češče posegati na kmetijska področja. Posledice so že opazne: ena takšnih je naselje Podlubnik . . .«**

KAJ BO PRINESEL »JUTRI«?

Torkov štiriurni posvet o »aferi Rudno« bržkone ne bo izzvenel v prazno. Domačini so sicer neomajni in vztrajajo pri svojem, toda razen neprikrite bojazni in strahu je bilo v zraku zaznati tudi tihi optimizem, temelječ na preteklih izkušnjah. Nihče namreč ni oporekal besedam poslanca Jake Bogataja, ki je prisotne spomnil, da občinsko vodstvo vasice nikakor ne zapostavlja. Ko so prebivalci pred nedavnim z referendumom izglasovali samoprispevek, namenjen utrditvi in asfaltiranju ceste, se je predsednik Tone Polajnar osebno zavzel zanje ter jim izposloval 800.000 din posojila.

»Hvaležni smo mu,« pravijo, a hkrati pristavljajo, da je zdaj treba rešiti tudi polja. **»Drugače bo asfaltni trak naložba v prazno, investicija v dovoz h grobu partizanskega kraja, ki je izdihnil na oltarju lažnega napredka.«**

I. Guzelj

Gledal sem oni večer televizijo in užival ob zanimivi reportaži o ljudeh iz samotne hribovske vasice nekje na Gorenjskem. Deset minut je trajala, naslednje tri minute pa so čez ekran potovala imena tovarišev in tovarišic iz ekipe, ki je oddajo pripravila. Prav nihče ni manjkal. Spoznal sem, da takle filmček ne more biti ravno enostavna reč, saj so pri izdelavi sodelovali režiser in trije asistenti, en idejni mojster, dva snemalca, scenarist, direktor fotografije in njegov pomočnik, cela kohorta montažerjev, dva strokovna svetovalca, reporter, pisec glasbene spremljave, tvorec veznega teksta, pet tehnikov, štirje šoferji, ekspert za razsvetljavo in administratorka Pepca. Pomislil sem, kako čisto nekaj drugega je pisati v časopise, kjer se pod neskončnimi kolonami črk sramežljivo skrivata inicialki avtorja. Očitno so članki silno preprosta zadeva, sicer bi redakcije gotovo navedle seznam osebja, ki jih je spravilo na papir.

To svoje razglabljanje sem pred nedavnim obelodanil v pismu uredništvu lista Popkar. Priobčili so ga -- in povzročili revolucijo, kakršne zgodovina tiskarstva ne pozna. Izbruhnil je vsesplošni štrajk zaposlenih, ki so nenadoma ugotovili, da jim uprava dela hudo krivico. V bodoče naj, podobno kot televizijci, na straneh časnika navedejo slehernega stavca, korektorja, lektorja, kurirja, tajnico in čistilko, ki je kakorkoli pripomogla k izidu posameznega prispevka.

»Tudi mi bi radi kdaj prišli v ‚cajtenge',« so vpili razjarjeni meterji ter žugali proti vratom glavnega urednika. »Naj sosedje zvedo, kakšen odgovoren posel opravljamo!«

Recept s TV zaslona

Glavni si je obupano pulil lase ter nazadnje popustil. Delavski svet in sindikalna podružnica podjetja sta sestavila natančen pravilnik, v katerem stoji, da samoupravni sistem družbene ureditve mora narediti konec diskriminaciji enega sredstva javnega obveščanja nasproti drugemu. Dan pozneje smo naročniki Popkarja končno spregledali svojo zmoto ter iz spiskov mož in žena na začelju uvodnika, komentarjev, poročil, intervjujev, vestičk, tržnih cenikov, radijskega sporeda, črne kronike in humorja zvedeli, da časopis ni nobena šala. V dnu poljudnoznanstvenega eseja o spolnih navadah afriških komarjev sem, denimo, zasledil naslednji spoštljivo obsežni imenik zaslužnih individuumov, ki so bili udeleženi pri objavi: napisal -- H. F.; v slovenščino prevedel --Tine Poliglotič; popravil -- Miha Radirka; pretipkala -- Terezija Mezinec; oblikoval -- France Zmeda; v svinec prelil -- Arnold Težak; prelomil Vilibald Pinceta; odtisnila -- Janez Tintnik in Slavomir Dremež; redakcijo pometla -- Brunhilda Krtačar; rokopis v arhiv vložil -- Tihomir Zabloda.

Velja pristaviti, da so omenjeno številko Popkarja bralci dobesedno razgrabili. Samo sorodstvo snažilke Brunhilde je mestne kioske rešilo petdesetih izvodov. Ženska je mahoma napredovala v zvezdo rodbine, ki po smrti strica Fridolina, bivšega kaplarja v Franc Jožefovi gardi, ni premogla niti enega slavnega predstavnika več. Brunhildi so se začele klanjati vse okoliške opravljivke. Presneto dobro namreč vedo, da s časopisarji ni pametno češenj zobati.

Urednik pa nejeverno preletava podatke o nepričakovanem porastu naklade in potihem blagoslavlja iznajdljivost televizijcev. Poslal mi je celo obsežno zahvalo ter me povabil na razgovor. Šel sem, kajpak. Sklenila sva, da bo poslej v desnem zgornjem kotu naslovne strani Popkarja redno ponatiskoval mojo fotografijo. »Odlična maskota boste,« je še dodal.

Tako vidite, sem s pomočjo malega zaslona postal živ simbol boja za pravice neposrednih proizvajalcev.

I. G.

iso-span lip bled
LESNA INDUSTRIJA — Ljubljanska c. 32 — telefon 77-384 — telex 34525

Peljali sta se bili dve mladi dami vsaka v svojem jeklenem konjičku. Prvi v fičkotu je nenadoma zmanjkalo bencina, ustavila se je in obupano odprla sprednji pokrov. Druga, vsa ustrežljiva, je ustavila svoj volkswagen . »Joj,« je rekla lastnica fičkota, »stroj so mi ukradli!« »Nič ne de,« je dejala lastnica volkswagna, saj imam jaz zadaj rezervo!«

Takih in podobnih anekdot na račun nevednih, neumnih, zabitih in ne vem kakšnih voznic kroži med moškimi vozniki obilo. Moški vozniki kot da so edini dobri za volanom se krohotajo takim šalam na vsa usta. Naj bo naslednji resnični pripetljaj poklicnega šoferja tovornjaka le moškim čisto majhno opozorilo, da se tudi njim lahko zgodi, da bodo ostali na cesti brez bencina in da bodo brž pomislili na razne okvare svojega avtomobila, kajti niti sanjalo se jim ne bo, da se njim -- moškim -- lahko zgodi, da so pozabili na gorivo.

Torej! Poklicni šofer večtonskega tovornjaka se je s svojima sopotnikoma peljal na cesti Jesenice-Kranj. Prav na vrhu podvinskega klanca se je tovornjak nekajkrat stresel in se ustavil.

»Prekleta škatla,« je zaklel šofer, ki se sicer ponaša z dolgoletno prakso za volanom. Večkrat je sicer še poskušal avto vžgati, a zaman.

Na cesti

Potem sta se sopotnika in on sam šli mehanika. Iz kabine so privlekli vse orodje in uro in več proučevali vsebino stroja. Očistili so vse, kar se je očistiti dalo, privili vse, kar ni bilo čisto do konca privito. Ko se je šofer že vsaj desetič usedel za volan in poskušal vžgati, je dal stroj nekaj več od sebe kot prej, a vžgati še vedno ni hotel. »Verglaj, verglaj,« sta vpila sopotnika, upajoč, da bo že enkrat konec utrujajoče raziskave drobovja starega tovornjaka. In šofer je »verglal in verglal«, dokler ni bilo iz tovornjaka prav nobenega glasu več.

Vsi obupani, zamazani, so se že začeli ozirati po mimoidočih tovornjakih. Potem je čisto prostovoljno ustavil šofer, sodelavec v istem podjetju, a zaradi osebnih nesoglasij hudo sprt z na novo pečenimi mehaniki na cesti. Takoj so mu obrnili hrbet in se ponovno z vso vnemo lotili popravila. Ko so potem spet »verglali«, se je vzdignil in pogledal v kabino, na volan in za volan. Nato je začel čisto rahlo požvižgavati, skrbno skrivajoč smehljaj. Tudi nad stroj se je bil nagnil, zamrmral »aha« in »oho« in se počasi napotil k svojemu vozilu. Ko je bil že na varnem, v kabini, jim je zaklical: »Najbližja črpalka je v Radovljici!«

Ne bi se zmenili za njegove besede, ko se ne bi tako gromozansko smejal, da se je kar pripogibal za volanom. Šele tedaj, ko je izginil za ovinkom, so vsi hkrati planili v kabino. In -- o čudo vseh čudes -- res je zmanjkalo bencina!

Vrlim potnikom in šoferju tovornjaka, ki je oni dan obstal na cesti, svojega doživljaja ni bilo treba obešati na veliki zvon. Pravočasno in izčrpno je o vsem poročal njihov sodelavec, ki se še danes ne more premagati, da se ne bi držal za trebuh, ko pripoveduje naokoli, da bi bilo kdaj dobro v vicih smešiti tudi -- večinoma usevedne -- moške voznike.

D. S.

Gostišče Gamsov raj

Približno četrt ure zmerne hoje iz Bašlja po poti na Lovrenca ali štiri kilometre od Bele (v kranjski občini) je zanimiva in privlačna izletniška točka gostišče Gamsov raj. Gostišče, ki ima 35 ležišč v domu in 42 v počitniških hišicah ter restavracijo z okrog 50 sedeži, je odprto vse leto. Kranjčani in še prenekateri ga poznajo. Tistim, ki še niso bili v tem delu kranjske občine, pa nasvet, da ga obiščejo.

Prav do gostišča, kjer lahko tudi prenočite, pridete z avtomobilom. Upravnik Uroš Ivanovič je povedal, da bodo letos povečali parkirni prostor še za 20 avtomobilov, obnovili pa bodo tudi kuhinjo. Prihodnji mesec bo vsako nedeljo popoldne pri gostišču zabava s plesom. Že zdaj pa je vsak dan (razen ob torkih) od 22. do 4. ure odprt nočni klub.

Če se boste odločili za obisk in od tamkaj za krajši ali daljši pohod na Lovrenca, Kališče ali celo na Storžič, vam poleg prenočišča, prehrane in pijače, kar vse je moč dobiti v gostišču, še posebej priporočamo specialiteto. To je gamsova salama.

Če nimate avtomobila in niste ljubitelji pešačenja, pa bi se vseeno odločili za izlet ali nekajdnevno bivanje v tem kraju pod Lovrencom, imate še eno možnost. Vsak dan namreč vozijo iz Kranja do Bele in tudi do Bašlja avtobusi. Iz Bašlja pa do gostišča pa se četrt ure hoje tudi prileže.

Ste morda spregledali?

Izšle so prve
tri knjige iz ciklusa
PRESTOL MATIJE KORVINA

M. Jurić-Zagorke:

PREROKOVANJE PRI KAMNITIH VRATIH I-II-III

Celoten ciklus je postavljen v 15. stoletje, v čas, ko je na Ogrskem in Hrvatskem vladal kralj Matija. Prvi del romana se dogaja v Zagrebu, na Griču, kasneje pa se dogajanje preseli na kraljevi dvor v Budimu in na dvor neapeljskega kralja Ferranteja, v pisano in razvratno južnjaško življenje, polno najrazličnejših spletk in pasti.

Tri knjige romana veljajo vezane v celo platno 270 din. Kupite jih lahko tudi na 3-mesečno obročno odplačevanje po 90 din.

V maju izide nadaljevanje v 3 knjigah:

PEKEL NA PRESTOLU I-II-III

Knjige dobite v vseh knjigarnah, naročila pa sprejema tudi

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26,
61000 Ljubljana

POGOVORI O STRAŽIŠČU

pa še o Šmartnem, Gašteju, Laborah, Joštu, Šmarjetni gori in Gorenji Savi

(28. zapis)

Nadaljujem pripoved o Šmarjetni gori, ki stoji s svojo zgodbo nekako na sredini naših pogovorov. Kajti kmalu se bomo morali z našim pisanjem vrniti v dolino, obiskati še Gaštej, Labore, Gorenjo Savo in se šele ob koncu še enkrat vzpeti na goro sv. Jošta. Seveda bomo spotoma obiskali še Pševo in Javornik, če že Čepulj in Planice ne bomo utegnili.

PREPIR IN PLES

Da bi bil beneficij duhovnika na Šmarjetni gori bolj donosen in da bi se ljudje raje vzpenjali k svetišču sv. Margarete, je cerkvena gosposka vpeljala na Gori razne pobožnosti in proščenja (žegnanja).

Na enem od teh je 20. julija 1480 prišlo do resnega spora med škofjeloško-brižinsko gosposko in Kranjčani. Meja med loškim gospostvom in Kranjem je bila že od vsega začetka sporna, posebno glede izvrševanja sodstva in pašniških pravic v območju Šmarjetne gore in Jošta.

No, 20. julija 1480, pa je kranjski mestni sodnik Ambrož Hutter poslal na Šmarjetno goro močno četo vojakov, ki po končanih cerkvenih obredih niso dovolili ljudem, da bi odšli v dolino, kot običajno, v Stražišče na semenj.

Pač pa je sodnik Hutter določil kramarjem prostor za stojnice in šotore, sodni sluga pa je pobral stojnino in mitnino. Na travnatem prostoru med vrhom in cerkvijo se je kmalu razvil ples -- prvi ples na Šmarjetni gori. Stražiški kramarji in krčmarji so zaman čakali na goste . . .

Potem je bilo še enkrat tako. Leta 1483 je kranjski sodnik prišel s številnimi oboroženci iz mesta na vrh Šmarjetne gore. Hotel je spet preprečiti ljudem odhod v dolino. Toda to pot so ljudje že sestopili z vrha in odšli v Stražišče. Ves divji je kranjski sodnik s spremstvom hitel za njimi in dal sredi Stražišča pretepsti zastopnike loške gospoščine, ki so hoteli urediti običajno prodajanje in zabavo. In seveda pobrati stojnino, mitnino in plesno takso.

BAJKE IN POEZIJA

Ko so cerkvico na Šmarjetni gori razblagoslovili in opustili, so l. 1796 Okroglani kupili od šmartinske fare zvon iz njihove podružnice na Gori. Dali so zanj 202 goldinarja. Obesili so ga v zvonik okroglanske cerkve sv. Marije Magdalene. Pa imeli so zvon le dve leti. Nepreračunljiva strela je udarila vanj tako močno, da se je stalil v ognju. To je bilo leta 1798. Menda pri vsej kupčiji z zvonom ni bilo vse prav -- pa je moral biti tak njegov konec, kot je pač bil. Ljudska fantazija vedno najde vzroke nesrečam, ujmam vsake sorte in celo streli. Češ, strela že ve, kam udari in koga udari . . .

So pa tudi razvaline cerkvice na Šmarjetni gori že prešle v zakladnico ljudskih pripovedk. Kronist Josip Lavtižar lepo pravi, da se bajke in pravljice tako ovijajo starih grobelj kot zimzeleni bršljan . . . In tako se je tudi o Šmarjetni gori splela tale pripovedka: v Srednji vasi pri Šenčurju stojita še zdaj dve cerkvici, druga poleg druge. Ena je posvečena sv. Radegundi, druga pa sv. Katarini. In ljudje pravijo, da se je sv. Katarina »pridrčala v Srednjo vas s Šmarjetne gore«. Pač šele potem, ko so ji razsvetili oltar v opuščeni cerkvici na Gori!

Seveda je stvar v opreki z zgodovinskim dejstom: sv. Katarina je dobila cerkev v Srednji vasi že l. 1531 in se »naselila« v tamkajšnji glavni oltar; sv. Katarina na Šmarjetni gori pa je bila »odslovljena« iz cerkvice šele l. 1796, torej celih 265 let pozneje . . .

Resni, trezni ljudje bajkam ne verjamejo. To je res in prav. Toda, kot pravi Lavtižar, bajke pa le radi poslušamo, čeprav so še tako neverjetne, da so le toplo povedane.

Sicer pa nas že vsaka razvalina in celo črvojedna starina, da ima le čar in patino stoletij, navdaja z neko otožnostjo, ker kaže na minljivost vsega zemskega. Toda kar je res, je spet res. Pravljica, ki se splete okrog neke porušene stavbe, pa naj bo to grad, gradišče, cerkev, obzidje ali karkoli, nehote podeli razvalini novo življenje in nadih poezije. In iznenada se nam zazdi bajka, pravljica, pripovedka lepa kot zimzelen, ki se ovija po razmetanem osivelem kamenju . . .

V nasprotju s stvarmi, ki jih rojeva fantazija, pa je dejansko sporočilo o kresovih na Gradišču (nižjem vrhu Šmarjetne gore), ki so obveščali gorenjske kmete, da je vdrl Turek v deželo, da ropa in ubija.

Dostikrat je gorela grmada na Gradišču. Zato jo je bilo treba redno oskrbovati z drvmi. To nalogo si je nadelo mesto Kranj. V nekem računu iz 17. stoletja celo stoji, da je mesto za vzdrževanje grmade na Gradišču kupilo štiriinšestdeset drevesnih debel.

ROPARSKI GRAD

Nič ne bo narobe, če tako označimo gradič Wartenberg, ki so ga zgradili Ortenburžani v začetku 12. stoletja na najzahodnejšem obronku Šmarjetne gore, na pečini nad Savo, nad cesto v Besnico. L. 1145 je gospodoval v tem gradu grof Henrik I. Ortenburški, ki si je dodal še naziv Wartenberški.

Ker pa je grad stal v neposredni bližini meje z loško posestjo, so bili vedno spori med brižinskimi škofi in Ortenburžani. Wartenberški gospodje so imeli v krvi namreč še »lepo« navado, da so se zgledovali po razbojniških vitezih. Zato so Wartenberški tako radi prirejali divjaške pohode v okoliške vasi -- najraje seve v loško posest -- in po njih plenili in ubijali.

Škof Oton I. pa je že dlje časa iskal možnosti, da bi se znebil neprijetne soseščine. Prilika se mu je ponudila v času tretje križarske vojske (1192 do 1197), ko je Oton II. Ortenburški odhajal na vojno, pa je potreboval denar za vzdrževanje svoje vojaške čete. Škof je kupil od Ortenburžana grad in ga dal tudi takoj -- porušiti!

Črtomir Zorec

IVO ZORMAN 1

Draga moja Iza

1

Sedemnajst let sem imel, ko sem zapuščal mesto. Odhajal sem skrivaj, z oficirsko torbico, ki jo je bil še Anton skril na hlevu, in z rdečo ovratno ruto. Torbico in ruto sem zavil v časopisni papir, da bi ne zbudil pozornosti. Plazil sem se za vrtovi, in ko sem se oziral proti gozdovom, sem si govoril, samo da pridem do tja.

Devetnajst let sem bil star, ko sem se vračal. Hodil sem po glavni ulici, sredi sončnega majskega dne, torbico sem imel obešeno čez ramo in ruto sem si izzivalno ovil okoli vratu. Vračal sem se z zmagovalci.

Mesto je pelo in plesalo. Sprejelo me je z razširjenimi rokami. Vsa vrata in okna so bila odprta na stežaj, v farni cerkvi so doneli zvonovi, s streh pa so visele zastave. Bile so vseh mogočih oblik in velikosti. Nekatere so štiri leta ležale nekje na dnu predalov in čakale na veliki dan. Z njimi sta živeli vera in upanje. Druge so bile sešite v naglici, zadnji teden, zadnji dan, zadnjo uro. Nekatere rdeče zvezde so bile izrezane iz drugih zastav, iz sovražnih, ki so jih komaj sneli. Po barvi sem jih spoznal. Drogovi pa so bili povsod še stari. Drogu se ne pozna, katero oblast pozdravlja.

Mesto je pelo in plesalo, jaz pa sem mračen hodil med ljudmi, in marsikatero roko, ki se mi je iztegnila v pozdrav, bi bil najraje odrinil. Bil sem krivičen, vem, in samega sebe sem mučil. Pa nisem mogel drugače. Ko so se mi izpolnila največja pričakovanja, se mi je dvignilo v zavest vse, kar se je grenkega nabralo na dnu. Mislil sem na Antona . . . na planino . . . še zmeraj sem imel zavijanje vetra v ušesih in neusmiljeno belino zametov v očeh . . . še zmeraj sem videl Olga v Rakovih jamah.

»Glejte ga, Novakov!« so me pozdravljali znanci, tudi taki, ki so mi bili skoraj tuji.

Večkrat ko je kdo segel med vojno v roke sovražniku, bolj hrupno si je ob koncu želel pozdraviti partizana, če je bilo le mogoče na sredi trga, vpričo vseh.

»Kaj nisi ti Novakov?«

Klicali so me v hiše, ki mi poprej nikoli niso odpirale vrat, vabili so me za pogrnjene mize in na oblazinjene stole, in dekleta so me zvedavo ogledovale in matere so mi ponujale prigrizek in očetje so mi nazdravljali z žganjem.

»Sedaj ga lahko, ko je vsega hudega konec.«

Nisem vedel, kaj naj jim rečem, kako naj se ubranim ljubeznivosti, ki se mi je zdela vnaprej premišljena, kakor skrivanje za zapahnjenimi vrati v minulih letih.

Kako bi me sprejeli prejšnjo pomlad? sem pomislil. Ali pa zadnjo zimo? Kako bi me sprejeli v februarju, ko smo se vlekli skozi zamete na planini in je mesto dremalo pod pernicami? Kako bi odreveneli od strahu, če bi jim nenadoma stopili v hišo? Kako bi se zgrozili že zaradi sledov, ki bi jih puščali mokri čevlji na tlaku?

Sedaj so bili vsi naši. Pozabili so, da jih je bilo kdaj strah, da so zaklepali vrata, da so izza zastorov gledali na cesto, če se je dvignil na njen nenavaden hrup, in upali, da bo šlo vse hudo mimo. Sedaj so obujali spomine na dogodke, ki naj bi jih dvignili v lastnih in v mojih očeh, na povsem nepomembne dogodke, ki pa so dobivali ob pripovedovanju drugo podobo in drugačen pomen.

»Se spominjaš, žena?« so svoje najbližje klicali za priče.

»Seveda se spominjam. Še veš, kaj sem ti rekla, ko se je vojaštvo odpravljalo v hribe? Bilo je novembra lani . . .«

». . . bilo je decembra, saj je že ležal sneg . . .«

». . . ali pa decembra. Še veš, ko sem rekla, ubogi naši fantje, spet bo tekla kri. Prav to sem rekla, spet bo tekla kri. Tako strašno je pokalo v dolini . . .«

». . . in mi smo si rekli, to streljajo tudi naši.«

»Ves čas smo mislili na vas.«

Ves čas so mislili na nas, skrivaj, seveda, naglas je bilo nevarno razmišljati o takih stvareh. Težko smo vas čakali, so nam zatrjevali, tudi tisti, ki bi bili raje pričakali koga drugega. Sprejemali pa so nas, kakor se sprejemajo zmagovalci, in klicali so nas, ti naši fantje.

Gospa Petkova je postavila na trgu stojnico. Tam je s prijateljicami delila cigarete, mlečne kruhke in čaj. Vse so imele rdeče vrtnice na prsih, vse so bile zardele od vznemirjenosti in od dela.

»Vzemi, tovariš!«

Gospa Petkova je razširila roke, ko me je spoznala.

»Si res ti, Andrej?«

Toliko da me ni objela.

»Novakov,« sem rekel in jo spomnil: »Antonov brat.«

Toda gospa Petkova je najbrž že zdavnaj pozabila, kaj je rekla o Antonu. Take reči se pozabijo. Če svojih besed ni pozabila, pa tisti hip prav gotovo ni mogla misliti nanje. Bil je preveč prazničen dan.«

»Anton je bil prvi,« je vzdihnila in me otožno pogledala. »Vsi smo trpeli ob njegovi smrti.«

Toda že naslednji trenutek se ji je obraz spet razvedril, le kdo bi mislil na mrtve, nasmehnila se mi je in rekla:

»Ti si ostal. Tako smo ponosne na vas.«

»Pa Pavle?« sem vprašal, malo iz radovednosti, največ iz zlobe.

Gospa Petkova me je žalostno pogledala in debeli podbradek se ji je zatresel od ganjenosti.

»Naš Pavle nikoli ni bil posebno zdrav,« je rekla. »Saj se spominjaš?«

»Ne vem . . .«

»Nemci so ga kar naprej klicali na preglede.«

»Za vojsko?«

»Za vojsko,« je rekla gospa Petkova in dvignila prst kakor k prisegi. »Ampak jaz sem mu rekla, če kam pojdeš, Pavle, sem mu rekla, pojdeš k našim. V hosto, sem mu rekla. Ko bi le ne imel slabega srca.«

Tako se je vživela v laž, da ji je verjela.

»Nikoli ne bo vojak,« je rekla z obžalovanjem. »Nikoli ne bo kakor drugi.«

»Saj ni treba, da bi bil vsak vojak,« sem rekel popustljivo.

»Ni, kajne, da ni! Pavle je hodil v šolo . . .«

»Ves čas na Dunaju?« sem vprašal.

»Tam imamo strica. Starega avstroogrskega trgovca. Ta nikoli ni bil za Hitlerja, preganjali so ga.«

»Marsikoga so.«

»Vse so nas preganjali,« je vzdihnila gospa Petkova in podbradek se ji je spet zatresel v ganjenosti. »Ampak sedaj je konec trpljenja in strahu. Boš kozarec čaja, Andrej?«

»Ne bom,« sem odklonil.

»Te vleče k dekletom?« mi je nagajivo požugala.

Odlomek iz romana Iva Zormana Draga moja Iza, ki ga je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado.

Umrl je Pablo Picasso

V svoji vili v mestecu Mouginsu blizu Cannesa na francoski rivieri je star 91 let v nedeljo umrl slikarski genij našega stoletja Pablo Ruiz Picasso, ki se je rodil 1881. leta v Malagi v Španiji. Smrt mu je prekrižala načrte za razstavo v Avignonu, kjer je nameraval 23. maja razstaviti 201 platno.

Svoje umetniško ime je Picasso povzel po materi. V dolgem in plodnem življenju je ustvaril prek 10 tisoč slik, risb, litografij, skulptur in keramičnih izdelkov. Impresionizem in postimpresionizem sta Picassa pripeljala v Pariz že leta 1900, leta 1904 pa se je tam naselil za dlje časa. Študiral je in živel v revščini in nekaj svojih platen prodal lastnikom montmartskih točilnic za komaj 20 frankov. Pozneje mu je njegovo delo prineslo veliko bogastvo. Njegove slike so se prodajale po bajnih cenah. Mesto Basel je odkupilo dve njegovi sliki za milijon 950 tisoč dolarjev, štiri slike pa je Picasso poklonil mestnemu muzeju.

Zadnje dneve, ko se je pripravljal na razstavo, je delal do treh zjutraj. Bil je komunist in je pobegnil v Francijo po Francovi zmagi v Španiji. Zaklel se je, da ne bo odšel v Španijo, dokler ne bo postala demokratična republika.

Peko
pomlad poletje '73

Izredna trofeja

Kakor poročajo iz Milana, je na tamkajšnji mednarodni razstavi lovskih trofej koža pri nas uplenjenega rjavega medveda osvojila naslov absolutnega svetovnega prvaka vseh časov, saj so ji sodniki prisodili kar 20,95 točke več kakor prejšnjemu »šampionu«, kožuhu medveda s Karpatov, ki ga je pred časom podrl sam romunski predsednik Nikolau Causescu.

Nagrajenega kosmatinca je lani novembra pod Snežnikom ustrelil neki nemški lovec. Strokovnjaki menijo, da je razstavljeni kožuh treba proglasiti za naravni spomenik, saj predstavlja pravcato dragocenost. Od smrčka do konca repa meri 223,5 cm, širina najožjega dela med prvima lopaticama pa je 145,5 cm. Tudi barva in kakovost dlake sta neoporečni. Zver je menda, že brez drobovja, tehtala 296 kilogramov. Kot posebno zanimivost naj povemo, da je kožuh ustrojil svetovnoznani preparator Tone Hafner iz Kranja.

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti KZSZ Kranj na podlagi 5. in 6. člena pravilnika o delovnih razmerjih razpisuje prosta delovna mesta:

1. **pomočnika direktorja**
2. **vodje oddelka za analize**
3. **vodje oddelka za zdravstveno zavarovanje**
4. **vodje splošnega oddelka**
5. **knjigovodje**
6. **pisarniškega delavca**
7. **pripravnike**
   a) **pravnika**
   b) **ekonomista**
   c) **analitika**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati:
pod 1.: ekonomska ali pravna fakulteta in 5 let delovnih izkušenj v socialnem zavarovanju;
pod 2.: ekonomska fakulteta in 3 leta delovnih izkušenj v socialnem zavarovanju;
pod 3.: pravna fakulteta in 3 leta delovnih izkušenj v socialnem zavarovanju;
pod 4.: pravna fakulteta in pravosodni izpit ter 3 leta delovnih izkušenj v socialnem zavarovanju;
Kandidati za vodilna delovna mesta morajo izpolnjevati določene družbenopolitične in moralno etične norme: zlasti odnos posameznika do tradicij NOB in socialistične revolucije, do samoupravljanja, enakopravnosti narodov in narodnosti v jugoslovanski skupnosti, odnos do dela, sodelavcev, spoštovanja zakonitosti.
pod 5.: ekonomska srednja šola in 1 leto delovnih izkušenj;
pod 6.: nedokončana srednja šola, poskusno delo 1 mesec;
pod 7.: a) pravna fakulteta; b) ekonomska fakulteta; c) ekonomska fakulteta I. stopnje, VEKŠ

Osebni dohodek je določen s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov. Kandidati pod 1., 2., 3. in 4. naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in z opisom dosedanjega dela v 15 dneh od dneva objave razpisa razpisni komisiji.
Za kandidate pod 5., 6. in 7. velja razpis do zasedbe delovnih mest.

Pregled prtljage na letališču: uslužbenec letališča postavlja kovčke v prostor z rentgensko žarnico. -- Foto: Perdan

Rentgenske oči pregledujejo prtljago

Prejšnji teden so potniki na letališču Brnik ob vstopanju in izstopanju iz letala radovedno pogledovali proti sivemu kombiju, v katerega so letališki uslužbenci za kratek hip zaprli kovčke, torbe, zavoje in sploh stvari, ki jih ljudje imamo s seboj na potovanju. Pogosti potniki v mednarodnem prometu so verjetno spoznali napravo, ki odkriva »presenečenja v kovčkih« in ki zadnje čase ne tako redko povzročajo tudi prave katastrofe v zraku. Seveda pa so bili potniki preden so oddali prtljago, opozorjeni, naj iz kovčkov in torb odstranijo nerazvite filme, ker bo prtljaga pregledana z rentgenskim aparatom.

V kombiju, o katerem govorimo, je namreč urejena rentgenska naprava, katere žarnica neusmiljeno presvetli prav vsak zavoj. Uslužbenec, ki je odgovoren za prtljago, postavlja vsak kos posebej v celico pred rentgensko žarnico, v kabini zavarovani s svinčenimi ploščami pred nevarnimi žarki pa operater na zaslonu opazuje vsebino prtljage. Pregled traja le nekaj sekund. Slika na zaslonu je jasna in učinkuje kot negativna slika, ki jo operater v kabini s pritiskom na gumb povečuje. Najbolj jasni so kovinski predmeti, medtem ko se blago, papir ali usnje prepoznajo po obrisih.

Rentgenska naprava za pregled prtljage je le ena od naprav, ki jih je v zadnjem času kupil republiški sekretariat za notranje zadeve Slovenije pri belgijski firmi Balteau. Z omenjenimi rentgeni bodo poleg letališč opremljeni mejni prehodi, lahko tudi pristanišča in drugo. Skratka, povsod tam, kjer je močan mednarodni prehod. *»Namen takih naprav, ki jih že nekaj časa uporabljajo povsod po svetu, je jasen. Preprečiti vnos prtljage z nevarno vsebino v letalo,«* je o tej napravi pripovedoval Anton Gustinčič z mejne službe pri UJV Kranj. *»Naprava pa je seveda v pomoč tudi carinski službi in pa pošti.«*

Že nekaj časa pa na naših letališčih tako kot drugod v svetu uporabljajo ročne detektorje za osebni pregled potnikov. Naprava reagira, če odkrije železen predmet. Na nekaterih letališčih še vedno zaupajo le osebni preiskavi, vse bolj pa se zadnja leta uvajajo magnetna vrata.

»Potem ko bo pri kraju gradnja nekaterih novih zgradb in naprav na našem letališču,« pravi direktor letališča Ljubljana-Pula Franc Sever, *»bo med novostmi v letališki zgradbi tudi naprava za osebni pregled potnikov in ročne prtljage. Tako imenovana magnetna vrata so že kupljena. Potnik ob prehodu skozi ta vrata preseka magnetno polje, ki zaznava železne predmete. Na posebnem ekranu uslužbenec opazuje svetlobne signale, ki označujejo železne predmete, ki jih nosi potnik in po potrebi seveda posreduje, to je povabi potnika na natančnejši pregled.«*

Take naprave na letališčih seveda zagotavljajo skoraj maksimalno varnost potnikov. Učinkovitost pa je seveda največja, če imajo take naprave vsa letališča. Letalski promet narašča iz leta v leto, vse več ljudi se odloča le za potovanja z letali, zaradi udobnosti, hitrosti in varnosti, zato si vsa letališča sveta prizadevajo zavarovati potnike in tovor pred raznimi zločinskimi dejanji. Vse omenjene naprave pa seveda ne samo, da dejansko odkrivajo nevarnost, pač pa tudi psihološko vplivajo na ljudi.

Operaterjevo delo z rentgensko napravo je zelo odgovorno. -- Foto: Perdan

vic do vica brunarica

brunarica
SMREKA
GORNJI GRAD

in vsak teden 10 NAGRAD v PAVLIHI

PAVLIHA PAVLIHA PAVLIHA

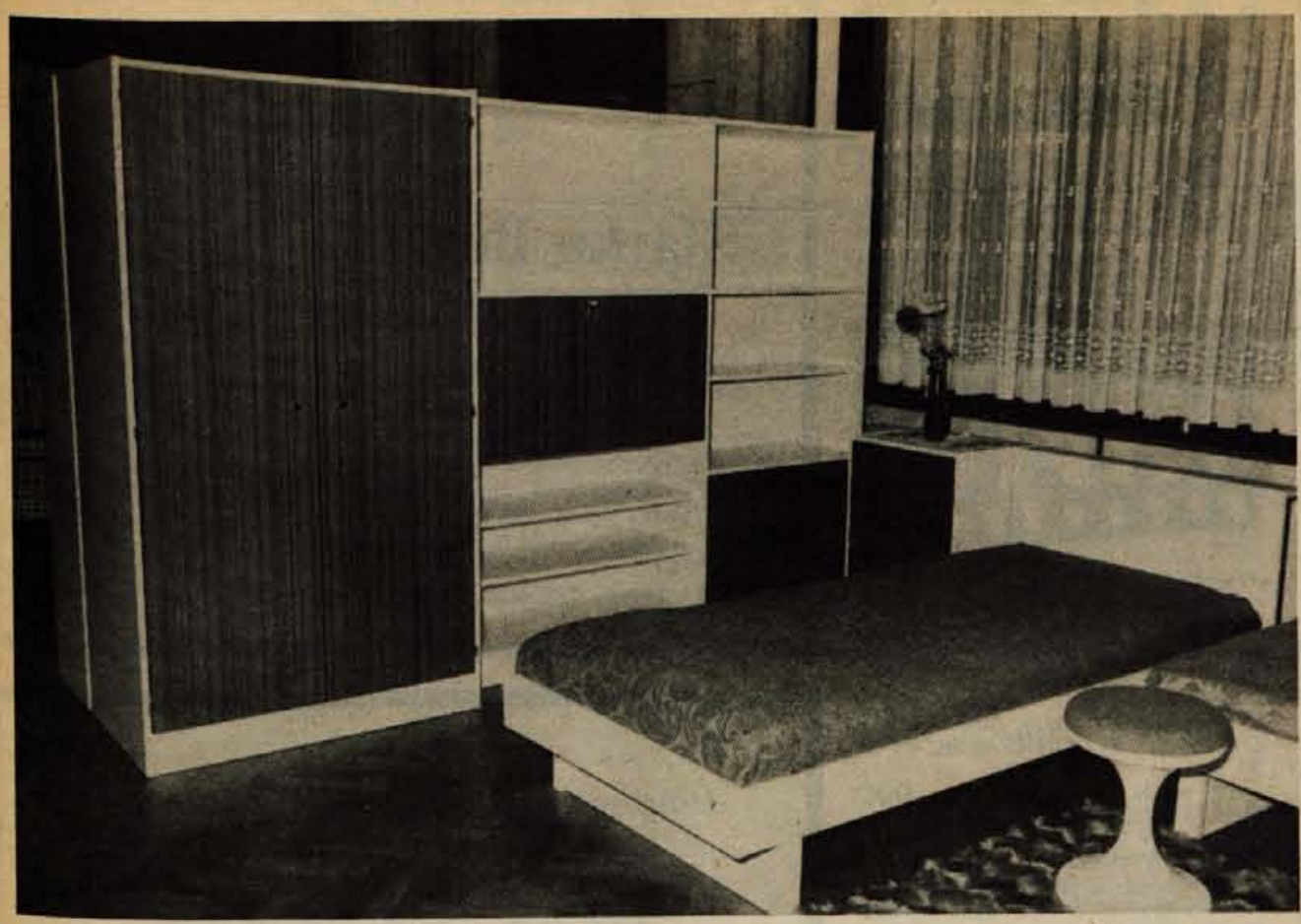

zarja
jesenice

Dan Mebla pri Zarji na Jesenicah!

Če se ne morete odločiti, kako bi opremili stanovanje s pohištvom Mebla, vas vabimo, da se

v ponedeljek, 16. aprila, oglasite
na Jesenicah v Zarji

TRGOVINA DOMOPREMA,
kjer vam bo od 10. ure naprej svetoval arhitekt Mebla.
Vaša odločitev bo verjetno lahka, saj vam pri nakupu Zarja

NUDI 5 % POPUST,

najugodnejše kreditne pogoje, brezplačno dostavo in sestavo na domu.
Izkoristite enkratno priložnost, ki vam jo nudita Meblo in Zarja v mesecu aprilu!

Majske šolske prometne prireditve

Že peto leto organiziramo v Sloveniji zelo uspelo šolsko prometno tekmovanje pod geslom »Kaj veš o prometu« in republiško srečanje pionirjev prometnikov.

Šolsko prometno tekmovanje je organizirano prek razrednih, šolskih, občinskih in medobčinskih tekmovanj do republiškega zaključnega šolskega prometnega tekmovanja.

Najboljša ekipa štirih tekmovalcev republiškega tekmovanja pa bo tekmovala na zveznem tekmovanju. Tovrstna šolska prometna dejavnost se zaključi vsako leto z mednarodnim tekmovanjem, ki bo letos med 16. in 18. majem v Tunisu.

V Celju bo 21. aprila zaključno republiško šolsko prometno tekmovanje v organizaciji občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Do tega časa pa morajo biti izvedena še medobčinska tekmovanja, na katerih izberejo po štiri tekmovalce iz vsakega območja za republiško zaključno tekmovanje.

V soboto 5. in nedeljo, 6. maja, bo v Ljubljani zvezno tekmovanje z naslovom »IV. jugoslovanski prometni pokal šolske mladine«, ki ga organizira svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SR Slovenije. Pokrovitelj prireditve pa bo skupščina mesta Ljubljane.

»V. republiško srečanje pionirjev prometnikov« bo tudi v Ljubljani, in sicer 5. maja, srečanje pa organizira občinska zveza društev prijateljev mladine in svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SO Ljubljana Vič-Rudnik.

Vse naštete majske šolske prometne manifestacije bodo brez dvoma pripomogle k pospešeni dejavnosti na področju izobraževanja in prometne vzgoje predšolske ter šolske mladine. Posebno veliko se pričakuje od razprave in zaključkov posebne razširjene seje zveznega sveta za varnost prometa, ki bo 5. maja v Ljubljani, še posebej zato, ker bo potrebno tudi s strani zveznih zlasti pa republiških prosvetnih dejavnikov marsikaj še storiti za večjo varnost otrok in mladine v cestnem prometu.

Drago Suhi

Veter zavrl gradnjo šole

Veter, ki je minuli teden povzročil po Gorenjski precej škode, ni prizanesel predvsem krajem na žirovniškem območju. Močan veter je v teh krajih odkrival strehe in povzročil prebivalcem precej škode.

Največja škoda pa je prav gotovo na osnovni šoli Žirovnica, kjer je na novem traktu, ki naj bi ga zgradili še letos in je namenjen prostorom varstva otrok, odkril in poškodoval streho tako močno, da se bodo dela zavlekla do prihodnje pomladi.

D.S.

Kaj veš o prometu v Lescah

V soboto je bilo v Lescah že peto tekmovanje učencev osnovnih šol radovljiške občine v okviru vsakoletne zvezne prometne akcije »Kaj veš o prometu«. Mladi tekmovalci so se pomerili v znanju prometnih predpisov ter v spretnostni in ocenjevalni vožnji. Najboljši posamezniki so dobili kolajne, najboljše ekipe pa tudi lepe pokale. Tekmovanje je odlično pripravila leška osnovna šola s sodelovanjem sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu.

V nižji skupini je bil med posamezniki najboljši Zvone Mavrič, OŠ Bled, v višji skupini pa Roman Sodja, OŠ Boh. Bistrica. V nižji skupini je bila najboljša ekipa OŠ Bled, v višji skupini pa ekipa OŠ Boh. Bistrica.

BŠ

NOVI ARTIKLI — PRI NAS ŽE V PRODAJI:

BETONSKI LEGO ZIDAKI
ISO - SPAN ZIDAKI
VOTLAKI 1/1
STREŠNA OPEKA BETONSKA — BARVASTA

PRODAJAMO POLEG OSTALEGA ŠE:

MODULOVEC, EFE ZIDAKE,
POROLIT 7, 8 cm
DIMNIŠKO OPEKO IN TULJAVE
FASADNO OPEKO, KLINKER
STYROPOR, KOMBI PLOŠČE,
HERAKLIT
CVETLIČNE VAZE!

PRIDITE K NAM VELEŽELEZNINA MERKUR
POSLOVNA ENOTA KURIVO
KRANJ
TELEFON 21-192

Zaradi snega zastoj v Ratečah

Sneg, ki je pobelil Gorenjsko že v nedeljo, je v ponedeljek povzročil precej nevšečnosti predvsem na cesti prvega reda v Ratečah in Podkorenu, kjer so morala biti vozila opremljena z zimsko opremo.

Manj snega je sicer zapadlo na Jesenicah, Radovljici, Kranju, a so ga navsezgodaj plužili. Huje pa je v gorah, kjer je snežilo dalj časa in kjer je zaradi teh aprilskih snežnih padavin velika nevarnost plazov. Planinci in alpinisti zato opozarjajo, da se zaradi težkega snega, ki povzroča zelo pogostne plazove, v tem času ne odpravljate v gore!

D.S.

Kulinarična razstava

V gostišču Marije Bohinc v Trbojah št. 26 (bivša ZARJA) bo v nedeljo, 15. aprila, kulinarična razstava. Na razstavi, ki bo odprta od 11. do 19. ure bo Marija Bohinc prikazala doma pripravljena jedila, predvsem iz okolice Kranja in Gorenjske. Večino teh jedil ne najdemo več na jedilnikih, zato bo razstava marsikomu obudila spomine na dni, ko so babice pripravljale »ocvirkovico«, »kmečko pojedino«, »srce«, orehovo potico ipd.

Letošnja razstava je že tretja po vrsti, prejšnji sta bili deležni izrednega zanimanja, zato Marija Bohinc obljublja, da razstava ne bo le paša za oči, ampak tudi za želodce, saj bodo razstavljena jedila naprodaj v gostišču.

-fr

Očiščeno naselje

Krajevna skupnost Medvode je v sodelovanju s turističnim društvom poskrbela za očiščenje naselja. Čeprav je odvoz smeti že nekaj let vzorno urejen, se še vedno najdejo nedisciplinirani občani, ki ponavadi ponoči odlagajo smeti na »divja« odlagališča, največkrat kar ob cesti. Več reda in čistoče bo tudi ob hišah, saj bodo za redno čiščenje poskrbeli hišni sveti. Razen tega so zasadili nad 300 dreves, s čimer bo dobilo naselje precej spremenjen videz.

-fr

V petek spet kviz v Šenčurju

To bo peti in zadnji kviz iz serije Mladina 73, na katerih merijo mladi svoje poznavanje zadnjih olimpijskih iger v Münchnu. Na petkovem zadnjem četrtfinalnem srečanju se bosta pomerili ekipi mladinskega aktiva iz Gorič in aktiva iz Britofa. Prireditev bo vodil gledališki igralec Milan Kalan, za razvedrilo pa bo poskrbel ansambel Karavana in ena od znanih slovenskih pevk zabavne glasbe. Zmagovalec petkovega kviza se bo uvrstil v polfinale, kjer so že ekipe Poklicne šole Iskra, mladinskega aktiva Šenčur, osnovne šole Šenčur, prva ekipa mladinskega aktiva iz Britofa in druga ekipa mladinskega aktiva šenčurske osn. šole. Šestega polfinalista bo dalo petkovo srečanje med Goričami in drugo ekipo aktiva iz Britofa. Konec tega meseca in v začetku maja bosta polfinalni srečanji, konec maja pa finalno srečanje. Na tej prireditvi bo nastopila tudi Marjana Deržaj.

Za uspešnost kvizov Mladina 73 ima največ zaslug sekretar šenčurskega mladinskega aktiva Miro Erzin, ki bo brez prave pomoči prireditev pripeljal do kraja.

F. Erzin

Prešernov trg

»Prešernova ulica je precej neurejena in ozka, preveč skromna za velikega pesnika,« je na seji občinske skupščine Kamnik dejal Oskar Grzinčič, predsednik krajevne skupnosti Kamnik. Grzinčič je predlagal, naj bi okolico okrog sedanjega gasilskega doma in Malograjskega dvora preimenovali v Prešernov trg. Znano je, da bodo gradili nov gasilski dom v predmestju Kamnika, sedanjega pa porušili ali preuredili v tržnico. Ni znano, če bo Prešernova ulica tudi potem še imela to ime.

J. V.

Marljivo vadijo

Člani KUD »Oton Župančič« iz Sore pri Medvodah vneto vadijo dramo Mihe Klinarja »Gorenjski punt« pod vodstvom režiserja Zdravka Vebra. Premiera drame, ki je bila na sorškem odru igrana že leta 1947, bo sredi aprila ter bodo z njo počastili 400-letnico kmečkih uporov v Sloveniji.

-FR

Gozdno gospodarstvo Bled

ugodno proda

2 avtomobila

znamke renault L 4, letnik 1966.

Prodaja avtomobilov bo v soboto, 21. aprila 1973, ob 9. uri v transportnem obratu Gozdnega gospodarstva Bled, Spodnje Gorje 1.

Slaščičarna-Kavarna Kranj
razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

več servirk

Za poslovalnico Tržič

servirko

za določen čas.

OSNOVNA ŠOLA
SIMON JENKO
KRANJ

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

blagajnika šole

z nepolnim delovnim časom 26 ur tedensko;

snažilke

s polovičnim delovnim časom za določen čas od 1. aprila do 30. junija 1973.
Nastop službe takoj.

prodam

Prodam TELEVIZIJO. Debeljak Francka, Stražiška 8, Kranj 2125

Prodam dobro ohranjen kombiniran OTROŠKI VOZIČEK. Bohinc, Šorlijeva 8, Kranj, telefon 21-693 2126

Prodam dve mladi KOBILI, ena z žrebetom, druga breja ali zamenjam in tri PRAŠIČE, težke po 30 kg ter tri TELIČKE. Poljšica 13, Zg. Gorje 2127

Prodam SENO in OTAVO. Sp. Bitnje 6, Žabnica 2128

Prodam 2 m suhih smrekovih PLOHOV in tri mlade PSE (manjše vrste). Strahinj 65, Naklo 2129

Prodam več PRAŠIČEV, težkih po 100 kg. Šumi, Struževo 20, Kranj 2130

Prodam montažno HIŠO. Kokrica, Cesta na Rupo 33, Kranj 2131

Prodam zelo dobro ohranjeno TRAKTORSKO KOSILNICO za traktor »Tomo Vinkovič«. Rant Marija, Ljubno 59, Podnart 2132

Poceni prodam KAVČ. Ozenič, Župančičeva 14, Kranj 2133

Prodam sedem tednov stare ŠKOTSKE OVČARJE (Lessije) z rodovnikom. Šušteršič Lado, Svetje 32, Medvode 2134

Prodam debeli SEMENSKI KROMPIR igor (original). Voklo 44 2135

Ugodno prodam BETONSKE PLOŠČE 35x35. V vseh je železo. Ogled vsak dan od 14. do 16. ure. Pristov Bogdan, Vrba 18 2136

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Čop Slava, Studenčice 2, Lesce 2137

Prodam SEMENSKI KROMPIR igor. Jezerska cesta 61, Kranj (Primskovo) 2138

Prodam SEMENSKI KROMPIR cvetnik, igor in desire. Čirče 36, Kranj 2139

Prodam SEMENSKI KROMPIR desire. Jezerska cesta 65, Kranj 2140

Prodam obžagan LES (špirovce). Naslov v oglasnem oddelku 2141

Prodam TRAME 16x16, 16x18, dolžine 6 do 8 m. Naslov v oglasnem oddelku 2142

Ugodno prodam komplet amatersko garnituro za RAZVIJANJE SLIK. Doma od 15. do 18. ure. Pri Reš Mariji (Kabaš Rustem), Planina 3, Kranj 2143

Prodam rabljeno OSTREŠJE s kritino. Virlog 3, Škofja Loka 2144

Prodam KAMENJE. Zg. Bela 2, Preddvor 2145

Prodam SEMENSKI KROMPIR cvetnik. Porenta, Huje 19 2146

Prodam pet tednov staro, lepo TELIČKO za pleme. Nasovče 19, Komenda 2147

Prodam drobni KROMPIR. Adergas 27, Cerklje 2148

Prodam KROMPIR igor. Voklo 13 2170

kupim

Kupim prvovrstne suhe macesnove PLOHE. Jezeršek Stane, Zg. Bitnje 97 2149

vozila

Ugodno prodam MOPED V 15, letnik 1971 (s petimi prestavami). Podrekar Janez. Bistrica 66 a, Tržič

Prodam dobro ohranjen AVTO AMI 8, letnik 1970, prevoženih 56 tisoč km. Korošec, Tapetništvo Radovljica, telefon 75-301 2009

Ugodno prodam FIAT 1800. Šenčur, Pipanova 19 2011

Ugodno prodam FIAT 600 D. Zorman, Suhadole 4, Komenda 2012

Prodam MOPED tomos T-12 v voznem stanju, neregistriran, za 900 din. Kovor 73, Tržič 2150

Prodam ŠKODO, letnik 1970 po zelo ugodni ceni. Ogled v soboto in nedeljo. Kokaš Karmen, Moša Pijade 44, Kranj 2151

Izdaja ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: ČP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. -- Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. -- Tekoči račun pri SDK v Kranju št. 51500-601-10152 -- Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. -- Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo. -- Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Ugodno prodam ŠKODO Š 100, letnik 1970. Suha 34, Kranj 2152

Ugodno prodam MOPED T-12, letnik 1968 v manjši okvari. Smolej Ivan, Britof 300, Kranj 2153

Ugodno prodam VW 1200 St., letnik 1967. Informacije vsak dan od 6. do 14. ure na telefon 22-167 2154

Ugodno prodam FIAT 600 D. Pavlič, Cesta na Klanec 15, Kranj 2155

Prodam dobro ohranjen FIAT 750, delno tudi na ček. Informacije na telefon 23-278 od 15. do 18. ure 2156

Prodam FIAT 750, letnik 1970. Pševska cesta 14, Kranj 2157

Nujno prodam dobro ohranjen FIAT 850, letnik 1970, prevoženih 54.000 km. Ogled vsak dan od 14. do 16. ure. Pristov Bogdan, Vrba 18 2158

Ugodno prodam R 4. Jezerska cesta 95, Kranj 2159

Prodam PEUGEOT 204, letnik 1966/67. Cena 29.000 din. Meglič Stanislav, Sebenje 21 a, Tržič, telefon 52-523 2171

stanovanja

Bodoča zakonca iščeta SOBO s KUHINJO ali večjo sobo v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 2160

Maja vseljivo centralno ogrevano GARSONJERO na Planini zamenjam za dvosobno stanovanje za na odkup. Naslov v oglasnem oddelku 2161

Iščem družinsko SOBO v Kranju (možnost kuhanja in pranja). Naslov v oglasnem oddelku 2162

Ura pravljic

V četrtek, 12. aprila, bo ob 17. uri v Pionirski knjižnici v Kranju URA PRAVLJIC za otroke od 8. do 10. leta. Vabljeni!

posesti

Prodam HIŠO v Bistrici pri Tržiču. Naslov v oglasnem oddelku 2163

Kupim nedograjeno enostanovanjsko HIŠO v okolici Lesc, Bleda ali Radovljice z urejeno lokacijo. Plačilo v devizah. Ponudbe z opisom in navedbo cene ter lokacijo pošljite na naslov: Poljanec Alojz, 509 Leverkusen, Bergische Landstrasse 66, Deutschland 2164

izgubljeno

Prosim najditelja polivinilaste vrečke s čevlji in zdravstveno izkaznico pred občino Kranj, da jo vrne Štefe Francki, Pangerca 7, Golnik, ker je bil opazovan 2165

V Stražišču izgubljeno žensko zapestno uro dobi lastnica v tajništvu Šolskega centra ZP Iskra Kranj 2166

obvestila

Cenjene goste obveščamo, da bo gostišče »TULIPAN« Ažman, Lesce od 9. 4. do 14. 4. 1973 zaprto 2117

ZIDARSKI OBRTNIK sprejme vsa zidarska dela. Bitič Hadri, Kokrški breg 1 a, Kranj 2167

Zadnji PLESNI TEČAJI za začetnike do poletnih počitnic se začnejo: v soboto, 14. aprila, ob 18.30, v nedeljo, 15. aprila, ob 9. uri in v petek, 20. aprila, ob 18.30 v delavskem domu Kranj 2168

prireditve

MA ŠENČUR bo priredil v petek, 13. aprila 1973, ob 19. uri v DOMU KULTURE ŠENČUR že 5. KVIZ »MLADINA 73«. Konferansje: Milan Kalan. Sodelujejo: ansambel KARAVANA, BRACO KOREN in drugi. Vabljeni! 2169

prešernovo gledališče

PETEK, 13. aprila, ob 19.30 za IZVEN -- Javoršek: DEŽELA GASILCEV; začetek občinskega in področnega srečanja gledaliških skupin Gorenjske; ob 19.30 na Jesenicah -- P. H. Lawrence: SNAHA; uprizori gledališče »Tone Čufar« z Jesenic.

KINO

Kranj CENTER

11. aprila nemški barvni film HEINTJE -- SONCE BO SPET ZASIJALO ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma DOC HOLLIDAY ob 20. uri

12. aprila ital. barv. film BRIGADA PROTI ZLOČINU ob 16., 18. in 20. uri

13. aprila amer. barv. film DOC HOLLIDAY ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

11. aprila amer.-ital. barv. film SEM SARTANA -- TVOJA SMRT ob 16., 18. in 20. uri

12. aprila amer.-ital. barvni film SEM SARTANA -- TVOJA SMRT ob 16., 18. in 20. uri

13. aprila amer.-ital. barv. film SEM SARTANA -- TVOJA SMRT ob 16., 18. in 20. uri

Kamnik DOM

11. aprila amer.-ital. barvni film CENA OBLASTI ob 18. in 20. uri

12. aprila amer.-ital. barvni film CENA OBLASTI ob 18. in 20. uri

13. aprila premiera amer. barv. filma SMRTONOSNA STEZA ob 21. uri

Tržič

12. aprila ital.-špan. barv. CS film SEDEM ŽENSK ZA SEDEM KAVBOJEV ob 18. in 20. uri

13. aprila ital.-špan. barv. CS film SEDEM ŽENSK ZA SEDEM KAVBOJEV ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

11. aprila amer. barv. film IŠČEMO BIVŠEGA ŠERIFA ob 18. in 20. uri

12. aprila nem. barv. film KAJ POČNO GOSPODINJE? ob 20. uri

13. aprila nem. barv. film KAJ POČNO GOSPODINJE? ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

11. aprila amer. barv. film FRANCOSKA ZVEZA ob 20. uri

13. aprila amer. barv. film FRANCOSKA ZVEZA ob 20. uri

Radovljica

11. aprila franc. barv. film SICILIJANSKI KLAN ob 20. uri

12. aprila angl. barv. film KRI IZ SARKOFAGA ob 20. uri

13. aprila franc. barv. film SICILIJANSKI KLAN ob 20. uri

Jesenice RADIO

11. aprila nem. barv. CS film PO SLEDI SOKOLA

12. in 13. aprila franc. barv. film ŠUM NA SRCU

Jesenice PLAVŽ

11. in 12. aprila amer. barv. film BLISKOVITI UPOR

13. aprila nem. barv. CS film PO SLEDI SOKOLA

Kranjska gora

11. aprila franc. barv. CS film OROŽNIK GRE V POKOJ

12. aprila nem. barv. CS film PO SLEDI SOKOLA

Javornik DELAVSKI DOM

11. aprila špan.-angl. barv. CS film ZLATO IN JASTREBI

Še poln življenjske moči je ugasnil kot sveča moj ljubljeni mož, skrbni in najboljši atek, stari atek, brat, stric, tast in svak

Slavko Brinovec - Kanduč

trg. poslovodja v pokoju

Na njegovo poslednjo pot ga bomo pospremili v četrtek, 12. aprila 1973, ob 16. uri na pokopališču v Kranju.

Žalujoči: žena Sonja, sin prof. Slavko z ženo Ido, Matjažem in Markom, hčerka prof. Zdenka Kukovica z možem prof. Petrom, Petijem in Tomažkom, sin dr. Vlado z ženo dr. Dolores in Tadejo, sin oec. Peter z ženo Štefko, Natašo in Petro, brat Janez, sestre Tončka, Anče in Nežka in drugo sorodstvo

Kranj, Ljubljana, Globoko, Litija, 10. aprila 1973

Umrl je naš dolgoletni delovni tovariš

Vincenc Osredkar

skladiščnik

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Delovna skupnost Šešir Škofja Loka

Zahvala

Ob tragični izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Vincenca Šuštarja

iz Podbrezij

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji prerani poti ter mu darovali vence in cvetje. Iskrena zahvala g. župniku Tomanu, organistu s pevci, upokojenskemu pevskemu zboru iz Kranja za ganljivo petje. Hvala organizacijam ZB Podbrezje, društvu upokojencev, kolektivom Sava Kranj, ZLIT Tržič in KTP Podnart. Vsem, ki ste stali ob strani še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Apolonija, otroci Vincenc ter Ančka, Tone in Milan z družinami in drugo sorodstvo

Podbrezje, 5. aprila 1973

Zahvala

Ob smrti drage žene, mame in stare mame

Angele Begelj

se iskreno zahvaljujemo vsem njenim sorodnikom, dobrim sosedom, prijatelejm in znancem za hitro pomoč in izrečeno sožalje. Hvala vsem za lepe vence. Posebno zahvalo pa smo dolžni Remicu Mihu za hitro pomoč ob nesreči in zdravstvenemu osebju iz Kranja, duhovščini iz Cerkelj za zadnje spremstvo. Enako se zahvaljujemo vsem ostalim. Hvala tudi vsem zvonarjem. Prav vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mož in sin Lojze z družino

Cerklje, Velesovo, Ljubljana, 4. aprila 1973

Sporočamo žalostno vest, da je preminil v 61. letu starosti naš dragi mož, oče in stari oče

Anton Cvenkel,

posestnik v Ljubnem na Gorenjskem

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 12. aprila 1973, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Ljubnem.

Žalujoči: žena Marija, sin Tone z družino in ostalo sorodstvo

Ljubno, 10. aprila 1973

Zahvala

Ob boleči izgubi moža, očeta in strica

Jožeta Kroparja

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje. Posebna zahvala dr. Milanu Udirju za dolgoletno zdravljenje. Lepa zahvala družinam Mlakar, Galjot in Kalan, ki so nam v težkih dneh stali ob strani. Zahvala sodelavkam Tekstilindusa Kranj. Lepo se zahvaljujemo gospodu župniku iz Vogelj in župnijskemu upravitelju iz Šenčurja za lep pogrebni obred.

Žalujoči: žena Manca, hčerka Pavla z družino, Milan z družino, sestre in drugo sorodstvo

Voglje, Zg. Brnik, Grad, Češnjevek, Gorenje, Primskovo, 6. aprila 1973

Člansko prvenstvo SRS v plavanju

Triglavu spet pokal

Plavalna sekcija PK Triglav je bila dva dni gostiteljica najboljših slovenskih plavalcev in plavalk, ki so se borili na letošnjem članskem zimskem prvenstvu SRS. V obeh dneh je v kranjskem bazenu štartalo nad 80 tekmovalcev in tekmovalk Rudarja (Trbovlje), Delfina (Rovinj), Fužinarja (Ravne), Ilirije (Ljubljana), Neptuna (Celje), Kopra, Ljubljane in Triglava.

Med posamezniki sta po tri naslove osvojila Triglavanka Breda Pečjak ter Rovinjčan Sandro Rudan. Največ prvih mest so osvojili člani in članice prireditelja, saj so kar osemkrat stopili na najvišjo stopnico. Sledi jim Ljubljana šest, Fužinar pet ter Delfin s tremi osvojenimi prvimi mesti. Po ogorčenem boju v ekipni razvrstitvi je Triglavu šele v zadnjih disciplinah uspelo premagati odlične ljubljanske plavalce.

Pripomniti pa je treba, da so domačini tokrat nastopili brez Lidije Švarc, Barbare Skubic in Brede Šarabon, ki so prenehale tekmovati, Ljubljana pa brez odlične Jane Markovič, Jadranke Korzike in Barbare Oman. Le-te so nastopile na pionirskem evropskem mitingu v Trentu (Italija).

V letošnjem obračunu smo dobili tudi štiri nove slovenske rekorde za zimske bazene, dva pa so odlični tekmovalci in tekmovalke izenačili. Domačin Janez Slavec je na 200 m kravl s časom 2:09,4 in na 200 m mešano z 2:32,2 dosegel nova rekorda SRS za mlajše mladince, v članski štafeti 4x100 m mešano je Sandro Rudan (Delfin) v hrbtnem slogu s časom 1:02,6 dosegel najboljšo letošnjo znamko, Ljubljančan Braco Kostanjšek pa z 2:23,6 na 200 m mešano. Ravenčan Miran Balant je izenačil republiški rekord za mlajše mladince na 100 hrbtno, pri ženskah pa Nevenka Vovko (Ljubljana) članski na isti progi.

Ekipni vrstni red: 1. Triglav 34 968, 2. Ljubljana 33 482, 3. Fužinar 27 232, 4. Koper 23 104, 5. Ilirija 22 118, 6. Delfin 9 428, 7. Neptun 8 248, 8. Rudar 7 880.

Rezultati posamezno: člani: 200 m kravl: 1. Rudan (Delfin) 2:03,4, 4. Milovanovič 2:09,1, 5. J. Slavec (oba Triglav) 2:09,4, **200 m prsno:** 1. Zavrl (Fužinar) 2:43,0, 2. Grošelj 2:47,6 3. T. Slavec (oba Triglav) 2:47,8, **200 m hrbtno:** 1. Balant (Fužinar) 2:26,6, 5. Milovanovič (Triglav) 2:33,4, **4x100 m kravl:** 1. Ljubljana 4:01,1, 2. Triglav (Troha, Šmid, J. Slavec, A. Slavec) 4:06,2, **100 m kravl:** 1. Rudan (Delfin) 0:54,5, 5. A. Slavec (Triglav) 1:00,3, **100 m hrbtno:** 1. Balant (Fužinar) 1:06,1, 5. Milovanovič (Triglav) 1:10,7, **100 m delfin:** 1. Jež (Fužinar) 1:04,7 7. Troha (Triglav) 1:10,2, **4x100 m mešano:** 1. Triglav (Milovanovič, Grošelj, A. Slavec, J. Slavec) 4:30,6, **400 m kravl:** 1. Udovč (Ljubljana) 4:46,6, 4. Šmid (Triglav) 4:50,3, **100 m prsno:** 1. Zavrl (Fužinar) 1:14,1, 2. T. Slavec 1:14,2, 3. Grošelj (oba Triglav) 1:14,8, **200 m mešano:** 1. Kostanjšek (Ljubljana) 2:23,6, 3. Milovanovič (Triglav) 2:24,8;

ženske: 100 m kravl: 1. Pečjak (Triglav) 1:08,7, 2. Rus (Ljubljana) 1:10,2, 4. Sladoje (Triglav) 1:14,0, **100 m prsno:** 1. Mandeljc 1:23,1, 2. Pajntar (obe Triglav) 1:23,2, **100 m hrbtno:** 1. Vovko (Ljubljana) 1:14,8 2. Porenta (Triglav) 1:16,0, **400 m kravl:** 1. Rus (Ljubljana) 5:30,4, 2. Mandeljc 5:43,7, 3. Sladoje (obe Triglav) 5:50,9, **200 m hrbtno:** 1. Vovko (Ljubljana) 2:24,1. 2. Porenta 2:43,4, 3. Pečjak (obe Triglav) 2:44,1, **100 m delfin** 1. Porenta 1:16,1, 2. Pečjak (obe Triglav) 1:20,7, **4x100 m kravl:** 1. Triglav (Pajntar, Damjanovič, Sladoje, Mandeljc) 4:56,3, **200 m kravl:** 1. Pečjak 2:29,9, 2. Porenta (obe Triglav) 2:34,0, **200 m prsno:** 1. Pajntar 2:57,2, 3. Mandeljc (obe Triglav) 2:59,6, **200 m mešano:** 1. Pečjak 2:46,0, 3. Porenta (obe Triglav) 2:49,6.

Pokali za najboljše

Za tri najboljše ekipe na letošnjem zimskem plavalnem članskem prvenstvu SRS so pokale prispevali Plavalna zveza Slovenije, uredništvo Delavska enotnost ter naše uredništvo. Tako je Triglav za osvojeno prvo mesto dobil pokal PZS, drugouvrščena Ljubljana pokal našega uredništva ter ekipa ravenskega Fužinarja pokal Delavske enotnosti.

Gorenjska reprezentanca telesnih invalidov je v Žalcu v okviru tekmovanj za »svetovni dan invalidov« zasedla tretje mesto v kegljanju. Za Gorenjce so nastopili Mrak (Škofja Loka), Likozar, Bambič, Vukanac in Zagorc (vsi Kranj) ter Plut (Radovljica) in Stane Rebolj (Jesenice). -- Foto: M. Živulovič

Naš komentar

Mejnik v telesni kulturi

Telesna kultura je za družbo pomembna iz mnogih vzrokov. Prispeva k zdravju, delovnim in obrambnim sposobnostim, vzgoji, kulturi, daljšemu življenju in ne nazadnje osebnemu zadovoljstvu ter končno tudi zaradi tega, ker veliko prispeva k oblikovanju, izražanju in utrjevanju človeške osebnosti. Za uresničevanje tako opredeljenega deleža pa mora biti telesna kultura samoupravna, zasnovana na skladnosti potreb in interesov državljanov.

Prav zaradi tega je danes mnogo bolj kot kdajkoli doslej vprašanje telesne kulture predmet številnih razprav. Republiška konferenca SZDL je s svojimi tezami močno angažirala vse odgovorne dejavnike po občinah. SZDL je po ustavi odgovorna omogočati delovnim ljudem, da v njej obravnavajo družbenopolitična vprašanja z vseh področij družbenega življenja, da usklajujejo mnenja in sprejemajo sklepe glede reševanja teh vprašanj, usmerjanja družbenega razvoja in krepitve samoupravnega, uresničevanja pravic in interesov delovnega človeka -- občana ter pospeševanja socialističnih, samoupravnih odnosov.

Na osnovi razprav po občinah bodo v prihodnjih dneh sprejeli na razširjeni seji republiške konference SZDL pomemben dokument. Ta bo predstavljal družbenopolitično izhodišče za nadaljnji razvoj telesne kulture v Sloveniji. Danes pa bo republiška skupščina sprejela zakon o novih telesno-kulturnih skupnostih. To bo pomemben mejnik v telesnovzgojni dejavnosti, saj bosta oba (dokument in zakon) izoblikovala, kako in kam bo šel v prihodnje razvoj telesne kulture v SRS. Z zakonom o telesnokulturnih skupnostih pa bo rešeno (sistematsko in stabilno) tudi financiranje tega pomembnega področja družbenega dogajanja.

Vse razprave po občinah in v republiki so bile v teh dneh edine v tem, da so nujne takšne rešitve, ki bodo omogočile telesni kulturi trajna in stabilna sredstva. Zakon bo namreč opredelil tudi vire financiranja. Bistveni delež bo prišel iz prispevka iz osebnega dohodka (ali iz dohodka). Sprejetje zakona pred razpravo v SZDL pa bo omogočilo še bolj hitro in učinkovito reševanje nalog, ki jih bo posredoval dokument o telesni kulturi.

Po vseh razpravah in pripravljenih dokumentih o prihodnosti telesne kulture sklepamo, da se obetajo športu v prihodnje lepši časi. Telesna kultura se ne bo več razvijala stihijsko, po napovedih sodeč bo poslej mnogo več načrtnosti ter bo v končni fazi urejen z zakonom sistem dotiranja tega pomembnega družbenopolitičnega področja v naši družbi.

J. Javornik

Šport med vikendom

Minula nedelja ni bila naklonjena športnikom, ki tekmujejo na odprtih igriščih. Kljub slabemu vremenu pa so se boji za prvenstvene točke nadaljevali z vso zagrizenostjo.

NOGOMET -- Vsi trije gorenjski ligaši so to pot ostali praznih rok. V slovenski ligi je kranjski Triglav v Mariboru proti domačemu Kovinarju oddal obe točki. V ZCNL pa sta oba gorenjska predstavnika, kljub prednosti domačega terena, izgubila. Savo je premagal Usnjar, loškega LTH pa Litija.

Rezultati: Kovinar : Triglav 2:1 (2:1), Sava : Usnjar 0:1 (0:1), LTH : Litija 1:4 (1:3).

Pari prihodnjega kola: Triglav : Slavija, Primorje : LTH, Litija : Sava.

ROKOMET -- Tržiški ligaš je tudi v tem kolu premagal svojega nasprotnika. Z zmago nad Radgono je tako Tržič z devetnajstimi točkami sam na odličnem drugem mestu. Štartale so tudi članice v republiški ligi. Jesenski prvak Alples je moral zaradi močnega sneženja tekmo z Usnjarjem preložiti, medtem ko so rokometašice Save v Idriji morale priznati premoč IMP.

Rezultata: Tržič : Radgona 18:12 (11:8), IMP : Sava 13:4 (7:1).

Pari prihodnjega kola: Piran : Tržič, Koper : Alples, Sava : Gorenje.

ODBOJKA -- Ekipa banjaluškega Čajevca je gladko premagala Jeseničane v II. zvezni ligi-zahod, Interplet pa Kamnik. V slovenski ligi kroparski Plamen ni bil kos razigranim Blejcem, v ženski ligi pa Jeseničanke niso bile kos Fužinarju (Ravne).

Rezultati: Čajevec : Jesenice 3:0, Interplet : Kamnik 1:3, Bled : Plamen 3:0, Jesenice : Fužinar 1:3.

Pari prihodnjega kola: moški: Jesenice : Metalac (Zenica), Kamnik : Karlovac, Plamen : Izola, ženske: Jesenice proste.

KEGLJANJE -- Na kegljiščih v Murski Soboti in Radencih je zdravilišče Radenska organiziral prvo mednarodno kegljaško tekmovanje mešanih parov. Skupaj s Čuličevo je nastopil tudi Triglavan Turk. Zmagala je dvojica Steržaj-Ludvig s 2727 keglji, Turk-Čulič pa je s 2644 keglji zasedla sedmo mesto.

Na letošnjem republiškem prvenstvu mladincev na kegljišču Maksa Perca v Ljubljani je mladinec Triglava Marinšek s 983 keglji zasedel odlično drugo mesto. Marinšek je bil le za dva keglja prekratek, da bi osvojil najvišji slovenski naslov.

SMUČANJE -- Na tradicionalnem Cizljevem spominskem tekmovanju za člane in članice v slalomu je pri Ribniški koči na Pohorju nastopilo nad 70 tekmovalcev in tekmovalk.

Vrstni red: člani: 1. Jauvnik (Branik), 7. A. Gartner, 11. Mohorič, 12. J. Gartner (vsi Alples), članice: 1. Pikon (Radovljica), 2. Gazvoda (Jesenice), 3. M. Bem (Radovljica), 6. Veber (Alples).

-dh

Zdravstveni delavci so tekmovali na Starem vrhu in Zelenici

Osrednji sindikalni odbor pri Zdravstvenem domu Kranj oziroma komisija za šport in rekreacijo, ki jo vodi Vinko Hlebš, sta organizirala letos že vrsto tekmovanj, ki so se jih udeležili zdravstveni delavci iz Kranja, Škofje Loke, Tržiča, Žirov, Železnikov in vseh ostalih krajev, kjer ima kranjski zdravstveni dom svoje enote. Udeležba na vseh tekmovanjih in rekreacijskih srečanjih je bila izredno dobra.

Tako je bilo na Starem vrhu nad Škofjo Loko, kjer so se zaposleni v zdravstvu pred kratkim pomerili v veleslalomu. Za tehnično plat tekmovanja je poskrbel Smučarski klub Transturist, za organizacijsko pa enota Zdravstvenega doma v Škofji Loki. Pri moških je bil najboljši Milan Udir pred Gorazdom Zavrnikom in Bogom Ganterjem, pri ženskah pa Bernarda Dolenc, Helena Udir in Milena Zavrnik. Pomerili so se tudi otroci zaposlenih. Prva mesta so pobrali Tomaž Florjančič, Matjaž Ribnikar in Bojan Valjavec.

V petek, 6. aprila, pa so imeli delavci kranjskega Zdravstvenega doma in njegovih enot na Zelenici rekreacijski dan. Pomerili so se na progi, ki jo je postavil nekdanji tržiški reprezentant Janko Štefe. Po tekmovanju na Zelenici je bilo na Ljubelju še tekmovanje v kegljanju.

V bodoče bodo organizirali še skupinske pohode v gore in tekmovanja v nogometu, rokometu in šahu. -jk

Premalo strokovnega kadra

Zbrani podatki, pa čeprav niso povsem točni, kažejo, da je bilo lani od 1332 članov (niso všteti organizatorji, trenerji in podporni člani) 512 članov, 333 mladincev in 487 pionirjev. Preseneča majhno število mladincev in še posebej pionirjev. To potrjuje ugotovitev, da klubi slabo skrbijo za naraščaj. Kako lahko to vpliva na slabo kontinuiteto kvalitete pokaže preprost izračun, da se iz vsakega desetega pionirja razvije po en kvaliteten tekmovalec.

Seveda je mogoče računati tudi na priliv kvalitetnih tekmovalcev zunaj društva, vendar kljub temu kažejo podatki, da ŠD Triglav ne skrbi dovolj za naraščaj in da bo morala biti ena od osnovnih nalog v letošnjem in naslednjih letih. Klubi bodo zaradi tega brez dvoma morali popraviti svoje plane (in tudi delo), saj naj bi bilo po načrtih letos v društvu 645 članov, 362 mladincev in 582 pionirjev.

V letu 1972 je bilo v društvu le 237 žensk, in sicer: atletika 29, smučanje 38, sankanje 2, kegljanje 13, tenis 25, judo 4, namizni tenis 24 in plavanje 34. Od klubov, ki bi lahko gojili ženski šport, sta bila košarkarski in odbojkarski klub brez ženskega članstva. Košarkarski klub planira, da bo letos začel gojiti žensko košarko. Morda je prav v košarki lep primer, kako lahko zamre določena panoga, če se ne more zaradi pomanjkanja denarja udeleževati primernih kvalitetnih tekmovanj. V Kranju je bila namreč pred leti izredno kvalitetna ženska košarkarska vrsta, ki je osvojila naslov republiških prvakinj. Ker klub ni imel denarja, so se morali odpovedati sodelovanju na kvalifikacijah za I. zvezno ligo in tako je ekipa razpadla.

Po planu naj bi bilo v letošnjem letu v društvu 284 žensk, torej približna desetina članstva. Kako je to malo, nam morda še bolje pove podatek, da je v kranjski občini več kot polovica prebivalcev ženskega spola.

Če primerjamo odnos med številom moških in žensk po klubih, je mogoče oceniti kot zadovoljivo le stanje v plavalni sekciji (lani od skupaj 65 članov 34 žensk, letos po planu od 86 članov -- 37 žensk). Na drugi strani pa v tej panogi preseneča majhno število vseh članov, in to še posebno ob izredni kvaliteti, ki jo dosega že vrsto let.

ŠD Triglav bo moral podrobneje obravnavati tudi položaj v odbojkarskem klubu. To je klub brez mladincev in pionirjev, ki v svojem planu tudi v letošnjem letu ne predvideva nikakršnega razvoja glede tega. ŠD Triglav bo moral ukrepati tako, da se poživi razvoj odbojkarskega športa.

TRENERJI

Po programu naj bi delovalo letos v okviru društva osem profesionalnih in 48 amaterskih trenerjev. Na tako postavljene plane klubov je mogoče imeti precejšnje pripombe.

Predvsem je dvomljiv odnos med profesionalnimi in amaterskimi trenerji. Očitno je, da bi bilo ob osmih profesionalcih 48 amaterjev premalo. Sicer pa se moramo zavedati dejstva, da najverjetneje profesionalnih trenerjev v društvu sploh ne bo. Takšne so le potrebe in povsem jasno je, da denarja ne bo toliko, da bi jim lahko zadostili.

Morda bi bilo realneje pričakovati in zahtevati vsaj večje število amaterskih trenerjev.

P. Colnar

V nedeljo startajo mladinci

Spomladanski del prvenstva v mladinski gorenjski nogometni ligi, kakor tudi v pionirski ligi-B skupina, se bo začel prihodnjo soboto oziroma nedeljo. Pionirji bodo igrali ob sobotah, mladinci pa ob nedeljah. Pred startom za prve spomladanske točke sta lestvici naslednji:

mladinci:

Triglav	7	7	0	0	41: 3	14
Jesenice	7	4	0	3	34:14	8
Sava	7	4	0	3	21:16	8
Tržič	7	4	0	3	17:22	8
Lesce	7	3	1	3	12:14	7
Bohinj	7	3	0	4	18:23	6
Alples	7	1	1	5	8:31	3
LTH	7	1	0	6	10:38	2

pionirji

B skupina:

Sava	5	4	0	1	20: 6	8
Triglav	5	4	0	1	17: 8	8
Primskovo	5	3	0	2	20:11	6
LTH	5	2	0	3	7: 9	4
OŠ L. Seljak	5	1	0	4	5: 9	2
Preddvor	5	1	0	4	2:28	2

Korotan klonil na tržiškem nogometnem igrišču

V soboto so v gorenjski nogometni ligi člani odigrali enajsto kolo. Doseženi so bili v glavnem pričakovani rezultati. V vodstvu sta še naprej Tržič in Jesenice, ki imata vsak po 15 točk in torej vodita kar s 5 točkami prednosti pred ekipo Alplesa. Rezultati sobotnih tekem: Tržič : Korotan 3:2, Alples : Bohinj 2:1, Britof : Jesenice 2:3, Naklo : Lesce 2:3.

Pionirji v A skupini so igrali takole: Alples : Bohinj 0:0, Britof : Jesenice 1:4, Naklo : Lesce 0:1, Šenčur : : Tržič 3:1. V vodstvu so mladi nogometaši iz Lesc, ki vodijo s 16 točkami pred Alplesom in Jesenicami, ki imata po 11 točk.

V mladinskem pokalnem tekmovanju sta se polfinalni tekmi končali takole: Lesce : Alples 3:4, Sava : Jesenice 0:1. V finalu se bosta tako srečala Alples in Jesenice. Tekma bo na igrišču v Železnikih.

1+3

Pred nedavnim so se v Sloveniji začele javne razprave o osnutku zakona o osebnem delu z zasebnimi delovnimi sredstvi v gospodarskih dejavnostih. Z drugimi besedami gre za zakon, ki naj bi po razlagi sestavljavcev za dlje časa uredil in rešil problematiko našega obrtništva. Na Gorenjskem so bile prejšnji teden tri javne razprave; v začetku tedna dve v Kranju, ob koncu tedna pa ena v Radovljici. Kaj po prvih javnih razpravah menijo o osnutku zakona, smo poprašali tri obrtnike.

MILAN LEVIČNIK (mlajši), rojen 1940, urarstvo in zlatarstvo v Kranju:

»Zakon je precej zamotan in precejšnjemu delu obrtnikov najbrž nerazumljiv. Sam sem se precej poglobil vanj in ga zdaj kolikor toliko poznam. Mislim, da prinaša precej novosti in po moje vsaj v osnutku dobro urejuje nekatere probleme v obrtništvu. Že iz osnutka je namreč razvidno, da je treba v prihodnje zaposlene v obrtništvu izenačiti z zaposlenimi v družbeni dejavnosti. Precej nejasnosti pa je glede pogodbene organizacije združenega dela. To je novost, za katero večina meni, da pomeni začetek poti za postopno podružbljenje zasebne obrti. Razen tega mislim, da bi do sprejetja zakona morali ustrezneje opredeliti vlogo in položaj zakonca oziroma sorodnika po smrti obrtnika.«

JANEZ VELIKOVRH, rojen 1922, precizna mehanika za popravilo pisarniških strojev v Kranju:

»Mislim, da se že v osnutku zakona vidi, da bodo poslej za tako imenovane male obrtnike (z manjšo dejavnostjo) boljši pogoji, medtem ko bodo večji obrtniki, ki želijo svojo dejavnost še bolj razviti, tudi imeli takšno možnost. Prav zato pozdravljam ta zakon, saj bo med drugim tudi izenačil delavce v obrti in delavce v družbenem sektorju. Želim pa si, da bi novi zakon vsaj nekaj let veljal. Še posebej pa vsi obrtniki pozdravljamo, da bo poslej zakonski drug, ki bo zaposlen v obrti, tudi socialno zavarovan oziroma imel enake

pravice kot sleherni delavec ali delavka v podjetju. Edino kar me moti, je, da naj bi bila po sprejetju tako imenovana popoldanska obrt bolj sproščena.«

JANEZ OKRŠLAR, rojen 1943, izdelovanje usnjene galanterije v Kranju:

»Nekaj dni smo študirali osnutek zakona in ga zdaj prav dobro poznamo. Mislim, da zakon ne prinaša posebnih novosti, razen tistega dela, ki govori o pogodbenih organizacijah združenega dela. Zadovoljen sem, da se bo končno tudi obrtniku upoštevala tako imenovana plača, ki bo vplivala tudi na bodoče dajatve obrtnika in da bo zakonski drug lahko zaposlen v obrti pod enakimi pogoji kot vsi drugi. Domala vse obrtnike pa nas najbolj skrbi, če bo zakon, ko bo sprejet, res veljal vsaj nekaj let.«

A. Žalar

Kviz za mlade planince

Pionirski pododsek Planinskega društva Kranj je tudi letos organiziral tradicionalni kviz, v katerem so se najmlajši planinci iz vseh kranjskih osnovnih šol pomerili v znanju iz zgodovine planinske organizacije, o nevarnosti v gorah in iz planinske literature. Prireditve v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju so se udeležili predstavniki Planinske zveze Slovenije, Planinskega društva Kranj in mnogi mentorji mladih planincev, ki imajo veligo zaslug, da ima kranjsko društvo 1151 mladih ljubiteljev gora v svojih vrstah. V kulturnem programu je sodelovalo več kot 80 pionirjev, ki so bili deležni aplavza, zlasti folklora iz Preddvora. Tekmovalci pa so prejeli spominska darila. -- K. M. -- Foto: F. Perdan

Požar na Hrušici

V soboto, 7. aprila, ob 23.40 je izbruhnil požar v leseni baraki ob železniškem postajališču na Hrušici na Jesenicah. Baraka je rabila kot drvarnica in kot shramba neuporabnega kovinskega in lesenega inventarja in je bila last Sekcije za vzdrževanje prog JŽ Ljubljana. Med starim železjem so bile tudi 4 jeklenke, od katerih sta dve v ognju eksplodirali, ker sta bili verjetno še delno polnjeni s plinom. Eksplozija je poškodovala ostrešje bližnje kovaške delavnice istega podjetja. Požar so pogasili prostovoljni gasilci s Hrušice in Jesenic. Škode je za okoli 40.000 din.

Stisnilo ga je ob ograjo

V ponedeljek, 9. aprila, ob 9.50 se je na cesti prvega reda v Ratečah pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik avtobusa last železniškega transportnega podjetja Sarajevo Ivan Pleić (roj. 1921) iz Imotskega je peljal iz Sarajeva v München 23 potnikov na ogled sejma obrti. V Ratečah se avtobus zaradi zapadlega snega ni mogel srečati s tovornim avtomobilom, zato je avtobus ustavil in zapeljal nekoliko nazaj. Ko je tovornjak odpeljal mimo, pa avtobus v snegu ni mogel speljati, zato so potniki izstopili in potisnili avtobus. Pri speljavanju pa je avtobus zaneslo v levo, pri tem pa je vozilo stisnilo k betonski ograji potnika Huseina Ruvića (roj. 1922) iz Maglaja. Poškodbe so bile tako hude, da je Ruvić že med prevozom v jeseniško bolnišnico umrl.

Kurirčkova pošta je v ponedeljek prispela v Vrbo, kjer so jo žirovniški pionirji izročili pionirjem radovljiške občine. Kurirčkova pošta je začela svojo pot v Planici, prepotovala kraje jeseniške občine, se ustavljala ob spominskih obeležjih in spomenikih. Morda najbolj zavzeti so bili pionirji osnovne šole iz Žirovnice, ki so jo od pionirjev s Koroške Bele sprejeli pri spomeniku v Završnici, jo ponesli proti Stolu, Valvasorju, k spominskim obeležjem na žirovniškem območju. Pri tem je bila prav gotovo najbolj prizadevna Alenka Katnik iz Žirovnice, ki je vodila pot Kurirčkove pošte in pošto tudi nosila.

Kurirčkova pošta bo v teh dneh nadaljevala pot po krajih radovljiške občine.

D. S.

Voznik pobegnil

V petek, 6. aprila, popoldne je na cesti tretjega reda med Bledom in Gorjami neznani voznik kombija bele barve zadel verjetno z zunanjim ogledalom Uroša Sokliča, starega 7 let, iz Sp. Gorij. Deček je hodil pravilno po levi strani ceste, ko je iz nasprotne smeri pripeljal kombi in ga zadel. Po nezgodi je kombi odpeljal naprej in ga doslej še niso izsledili. Otroka so ranjenega po glavi prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Izsiljevanje prednosti

Na Cesti maršala Tita na Jesenicah se je v petek, 6. aprila, pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik mopeda Ludvik Pintar (roj. 1907) z Jesenic je peljal proti Kranju. S parkirnega prostora pred hotelom Korotan pa je nepričakovano zapeljal na glavno cesto in zaprl desno polovico ceste mopedistu voznik osebnega avtomobila Danilo Pejič (roj. 1937) z Jesenic. Zaradi tega se je mopedist zaletel v osebni avtomobil in se pri tem huje ranil.

Trčil v avtomobil

V soboto, 7. aprila, ob 20.20 se je na Smledniški cesti v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik mopeda Franc Koželj (roj. 1944) iz Letenc se je brez vozniškega izpita peljal iz Čirč proti Kranju, ko se je zaletel v zadnji levi del odbijača stoječega osebnega avtomobila, ki ga je na skrajni desni strani ceste zaradi okvare parkiral voznik Oto Čepin (roj. 1942) iz Kranja. Mopedist se je v nesreči huje ranil.

Neizkušen voznik

V nedeljo, 8. aprila, okoli 4. ure zjutraj se je na cesti drugega reda v Selcah pripetila prometna nezgoda zaradi neizkušenosti voznika. Vinko Demšar (roj. 1951) z Martinj vrha je brez vozniškega izpita vozil od Škofje Loke proti Železnikom. V Selcah je iz neznanega vzroka zapeljal čez cesto in se zaletel v obcestni zid. V nesreči je bil voznik huje ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode je za okoli 10.000 din.

L.M.

Vlom v trgovino

V noči od 7. na 8. april je bilo vlomljeno v samopostrežno trgovino trgovskega podjetja Ljubljanske Mlekarne, poslovna enota »Ukanc« v Boh. Bistrici. Neznanec je v trgovini odprl registrsko blagajno in si prilastil okoli 70 din v drobižu. Vzel pa je še večje število cigaret, več steklenic cocte, oranžade in tonica ter sokove v tetrapaku, različne konzerve in pijače, lak za lase, več kosov toaletnega mila, več parov ženskih hlačnih nogavic in nekaj brisač. Vlomilec je razbil tudi stekleno vitrino in iz nje pobral več okrasnih predmetov. Škoda še ni ocenjena.

Jeseničani za dom v Kumrovcu

Prvo pobudo za zgraditev spominskega doma borcev in mladine Jugoslavije v Kumrovcu sta dali ZB v Kumrovcu in Posavju. Akcija se je razvijala in prerasla iz lokalne v skupno akcijo ZZB NOV Jugoslavije in Zveze mladine Jugoslavije. Ustanovili so odbor, dva mlada zagrebška arhitekta sta izdelala idejni načrt, akciji se je odzvala vsa jugoslovanska javnost.

Objekt bo stal okrog griča, imel bo skupni prehodni prostor ter spomeniško-študijski in družbeno-rekreacijski del. V domu bo knjižnica, čitalnica, likovna zbirka spominskih predmetov iz Muzeja 25. maja, kinoteka, fotodokumentacija, hotelski del z restavracijo.

Tako kot drugod, tako so se akciji odzvali tudi na Jesenicah. Denar bodo dobili iz več virov: pionirji osnovnih šol naj bi zbirali star papir in tako v dveh letih zbrali 15 tisoč dinarjev, šolska mladina bo izvedla več prostovoljnih akcij in tako zbrala 36 tisoč dinarjev. Prostovoljnim akcijam se bo odzvala tudi delavska mladina in zbrala 120 tisoč dinarjev. Za dom v Kumrovcu bodo jeseniške delovne organizacije zbrale 34 tisoč dinarjev, prispevali pa so in bodo tudi člani ZB ter člani sindikata.

O tem programu zbiranja denarja za dom v Kumrovcu bodo še razpravljali pri občinskem odboru ZZB NOV Jesenice. Do zdaj so se nekateri že odzvali in nasploh so akcijo povsod podprli.

D. S.